

คำแนะนำ

การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

ตลอดช่วงชีวิต

(Life-course Vaccination)

สำหรับประชาชน ปี 2569

กรมควบคุมโรค
กันยายน 2568

คำนิยม

เป็นเวลากว่า 40 ปี ที่ประเทศไทยดำเนินนโยบายงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อย่างไรก็ตามปัจจุบันโรคติดต่อต่าง ๆ ที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนยังคงพบได้ในทุกช่วงวัย ขณะเดียวกันวัคซีนก็มีการพัฒนาและขยายข้อบ่งชี้ให้ครอบคลุมวัยรุ่น ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ทำให้เห็นถึงความจำเป็นในการดูแลและปกป้องสุขภาพของประชาชนตลอด ทุกช่วงชีวิต

การจัดทำคำแนะนำการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตลอดช่วงชีวิต สำหรับประชาชน ปี 2569 ฉบับนี้ จึงเป็นอีกก้าวสำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิด “การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตลอดช่วงชีวิต” (Life-course Vaccination) สู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยเข้าถึงข้อมูลวัคซีนที่ถูกต้อง ครอบคลุมทั้งวัคซีนในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย และวัคซีนทางเลือกและภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปอื่น ๆ ที่มีให้บริการในประเทศไทย

คำแนะนำฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยใช้หลักฐานเชิงวิชาการล่าสุดและคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้แก่บุคลากรสาธารณสุขและประชาชนในการตัดสินใจรับวัคซีนอย่างเหมาะสม ผมขอขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมพัฒนาคำแนะนำฉบับนี้ให้สมบูรณ์และ**สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย** ผมเชื่อมั่นว่าคำแนะนำฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับคนไทยทุกช่วงวัย

นายแพทย์ภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล
อธิบดีกรมควบคุมโรค

คำแนะนำการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตลอดช่วงชีวิต (Life-course Vaccination) สำหรับประชาชน ปี 2569

คำแนะนำการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตลอดช่วงชีวิต (Life-course Vaccination) สำหรับประชาชนฉบับนี้ กรมควบคุมโรคร่วมกับราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย และผู้เชี่ยวชาญจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จัดทำขึ้นภายใต้แนวคิด “การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตลอดช่วงชีวิต” (Life-course Vaccination) โดยครอบคลุมทั้งวัคซีนที่อยู่ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย รวมถึงวัคซีนทางเลือกและภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปอื่น ๆ ที่มีให้บริการในประเทศไทย

การจัดทำคำแนะนำนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเป็นแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้สำหรับประชาชนที่สนใจให้สามารถเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับการได้รับวัคซีนหรือภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปแต่ละชนิดที่มีให้บริการในประเทศไทย อันจะช่วยส่งเสริมการตัดสินใจเข้ารับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคอย่างมีข้อมูล และสอดคล้องกับ คำแนะนำของบุคลากรทางการแพทย์

อย่างไรก็ดี การตัดสินใจเข้ารับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแต่ละชนิดควร**พิจารณา ร่วมกับแพทย์** เนื่องจากภาวะสุขภาพ โรคประจำตัว ข้อควรระวัง และข้อห้ามในการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคอาจแตกต่างกันในแต่ละบุคคล รวมถึงความแตกต่างด้านประสิทธิภาพของวัคซีนหรือภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปแต่ละชนิด นอกจากนี้วัคซีนทางเลือกหรือภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม จึงควรได้รับการชี้แจงอย่างเหมาะสมก่อนตัดสินใจเข้ารับบริการ

คำแนะนำการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตลอดช่วงชีวิต (Life-course Vaccination) สำหรับประชาชน ปี 2569

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์ภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์สมศักดิ์ โล่ห์เลขา
รองศาสตราจารย์พลตรีหญิง แพทย์หญิงฤดีวิไล สามโกเศศ
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรุญ มุตสิกพันธุ์
แพทย์หญิงจุไร วงศ์สวัสดิ์
นายแพทย์ยงเจือ เหล่าศิริถาวร

อธิบดีกรมควบคุมโรค
ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารเวชศาสตร์และโรคติดเชื้อเด็ก
ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
นายกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

คณะผู้เรียบเรียง

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงวนักปรียา พงษ์สามารถ
ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงศศิโสภิน เกียรติบุญกุล
แพทย์หญิงปิยดา อังศุวัชรากร
นางสาวณัฐพร ปาระมี
นางสาวอณิสตา มาลินี
นางสาวภัทษลิตา ทาสี

ผู้แทน สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

บรรณาธิการ

แพทย์หญิงจุไร วงศ์สวัสดิ์
แพทย์หญิงปิยดา อังศุวัชรากร
นางสาวณัฐพร ปาระมี

นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

ข้อควรรู้ ก่อน-หลังรับวัคซีน

ก่อนรับวัคซีน

- หากไม่สบายเล็กน้อย เช่น น้ำมูกไหล ไอ สามารถรับวัคซีนได้ แต่หากมีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อนจนกว่าจะหายดี
- หากเคยมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนครั้งก่อน ควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- สำหรับเด็ก ผู้ปกครองควรตรวจสอบวันนัดรับวัคซีนของเด็กในสมุดสีชมพู และพาเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- หากไม่ได้มารับวัคซีนตามนัด สามารถรับวัคซีนต่อได้เลย ไม่ต้องเริ่มต้นใหม่

หลังรับวัคซีน

- พักสังเกตอาการอย่างน้อย 30 นาที หลังได้รับวัคซีน ณ สถานพยาบาล หรือจุดรับบริการวัคซีน และสังเกตอาการต่อที่บ้านประมาณ 7 วัน
- หลังได้รับวัคซีนอาจมีอาการปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด ให้ประคบเย็น และหากมีไข้ให้กินยาลดไข้ (พาราเซตามอล)
- หากมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669

วัคซีนพื้นฐานตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

วัคซีน	แรกเกิด – 1 เดือน	2 – 11 เดือน	1 - 2 ปี	2 - 8 ปี	9 - 17 ปี	18 - 64 ปี	ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป
1. วัคซีนบีซีจี	ครั้งเดียว						
2. วัคซีนไวรัสตับอักเสบบี	เข็มที่ 1 แรกเกิด เข็มที่ 2 อายุ 1 เดือน เฉพาะกรณีแม่เป็นพาหะ	เข็มที่ 1 อายุ 2 เดือน เข็มที่ 2 อายุ 4 เดือน เข็มที่ 3 อายุ 6 เดือน วัคซีนรวม 5 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตับอักเสบบี-อีบี)					
3. วัคซีนคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน			ฉีดกระตุ้น เข็มที่ 1 อายุ 1 ปี 6 เดือน วัคซีนรวม 3 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน)	ฉีดกระตุ้น เข็มที่ 2 อายุ 4 ปี วัคซีนรวม 3 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน)	ฉีดกระตุ้น 1 เข็ม อายุ 12 ปี (ป.6) วัคซีนรวม 2 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก)	ฉีดกระตุ้นทุก 10 ปี วัคซีนรวม 2 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก)	
4. วัคซีนอีบี							
5. วัคซีนโปลิโอ ชนิดฉีด		เข็มที่ 1 อายุ 2 เดือน เข็มที่ 2 อายุ 4 เดือน					
วัคซีนโปลิโอ ชนิดกิน		ครั้งที่ 1 อายุ 6 เดือน	ครั้งที่ 2 อายุ 1 ปี 6 เดือน	ครั้งที่ 3 อายุ 4 ปี			
6. วัคซีนโรคตา		ครั้งที่ 1 อายุ 2 เดือน ครั้งที่ 2 อายุ 4 เดือน (ครั้งที่ 3 อายุ 6 เดือน)					
7. วัคซีนหัด - คางทูม – หัดเยอรมัน		เข็มที่ 1 อายุ 9 เดือน	เข็มที่ 2 อายุ 1 ปี 6 เดือน				

วัคซีนพื้นฐานตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

วัคซีน	แรกเกิด – 1 เดือน	2 – 11 เดือน	1 - 2 ปี	2 - 8 ปี	9 - 17 ปี	18 - 64 ปี	ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป
8. วัคซีนไข้มองอักเสบเจอีชนิดเชื้อเป็น			เข็มที่ 1 อายุ 1 ปี	เข็มที่ 2 อายุ 2 ปี 6 เดือน			
9. วัคซีนเอชพีวี					อายุ 11-12 ปี (ป.5) •2 หรือ 4 สายพันธุ์ ฉีด 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 6 เดือน •9 สายพันธุ์ ฉีด 1 เข็ม		
10. วัคซีนไข้หวัดใหญ่		ปีละ 1 เข็ม ตั้งแต่อายุมากกว่า 6 เดือน (กรณีฉีดปีแรกให้ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 1 เดือน)				เฉพาะ 7 กลุ่มเสี่ยง* ปีละ 1 เข็ม	ปีละ 1 เข็ม

*อ่านดูข้อมูลเพิ่มเติม หน้า 19

วัคซีน	หญิงตั้งครรภ์	กลุ่มเสี่ยงสูง
1. วัคซีนคอตีบและบาดทะยัก	0 - 3 เข็ม ขึ้นกับประวัติการได้รับวัคซีน สามารถให้ได้ตลอดอายุการตั้งครรภ์ ผู้ที่ได้รับวัคซีนมาแล้วอย่างน้อย 3 เข็ม - เข็มสุดท้ายมากกว่า 10 ปี ฉีดกระตุ้น 1 เข็ม ทุก 10 ปี - เข็มสุดท้ายน้อยกว่า 10 ปี ไม่ต้องฉีด ผู้ที่ได้รับวัคซีนน้อยกว่า 3 เข็ม (1-2 เข็ม/ไม่ทราบประวัติ/ไม่เคยได้รับวัคซีน) ฉีดให้ครบ 3 เข็ม เดือนที่ 0, 1 และ 6	
2. วัคซีนไอกรน ชนิดไร้เซลล์	1 เข็ม (อายุครรภ์ 20 - 32 สัปดาห์) ทุกการตั้งครรภ์	
3. วัคซีนไข้หวัดใหญ่	ฉีด 1 เข็ม (อายุครรภ์ 12 - 20 สัปดาห์)	ผู้ที่มีโรคประจำตัว 7 กลุ่มโรค* ฉีดปีละ 1 เข็ม

วัคซีนทางเลือก หรือวัคซีนอื่น ๆ นอกแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

วัคซีน	ต่ำกว่า 1 ปี	1 - 2 ปี	2 - 8 ปี	9 - 17 ปี	18 - 64 ปี	ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป
1. วัคซีนคอตีบ บาดทะยัก และไอกรนชนิดไร้เซลล์, ตัวยกเสปบี, โปลิโอชนิดฉีด และฮิบ	เข็มที่ 1 อายุ 2 เดือน เข็มที่ 2 อายุ 4 เดือน* เข็มที่ 3 อายุ 6 เดือน วัคซีนรวม 6 โรค (โรคคอตีบ บาดทะยัก และไอกรนชนิดไร้เซลล์, ตัวยกเสปบี, โปลิโอชนิดฉีด และฮิบ)	ฉีดกระตุ้นเข็มที่ 1 อายุ 1 ปี 6 เดือน วัคซีนรวม 4 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์- โปลิโอชนิดฉีด) หรือ วัคซีนรวม 5 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์-โปลิโอชนิดฉีด-ฮิบ)	ฉีดกระตุ้นเข็มที่ 2 อายุ 4-6 ปี วัคซีนรวม 4 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์-โปลิโอชนิดฉีด)	ฉีดกระตุ้น 1 เข็ม อายุ 11-12 ปี วัคซีนรวม 3 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนไร้เซลล์สูตรเด็กโตและผู้ใหญ่)	กระตุ้นทุก 10 ปี วัคซีนรวม 2 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก) ทั้งนี้ ควรได้รับการกระตุ้นด้วย วัคซีนรวม 3 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนไร้เซลล์สูตรเด็กโตและผู้ใหญ่) แทนวัคซีนรวม 2 โรค อย่างน้อย 1 เข็ม ตลอดช่วงชีวิต	
2. วัคซีนนิวโมค็อกคัส	เข็มที่ 1 อายุ 2 เดือน เข็มที่ 2 อายุ 4 เดือน (+/- ครั้งที่ 3 อายุ 6 เดือน)	ฉีดกระตุ้น 1 เข็ม อายุ 12–15 เดือน	เด็กแข็งแรงดี สามารถฉีดได้ถึงอายุ 5 ปี	วัคซีนนิวโมค็อกคัส ชนิด 20 สายพันธุ์ แนะนำ ฉีด 1 เข็ม หากเป็นชนิด 13 หรือ 15 สายพันธุ์ แนะนำฉีด 1 เข็ม และพิจารณาตามด้วย ชนิด 23 สายพันธุ์ อีก 1 เข็ม (ห่างอย่างน้อย 1 ปี)		
3. วัคซีนไขสันหลังอักเสบชนิดเชื้อตาย	อายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ฉีด 3 ครั้ง เข็มที่ 2 ห่างกัน 1-4 สัปดาห์ และเข็มที่ 3 ห่างกัน 1 ปี					
4. วัคซีนอีวี 71	ฉีดได้ช่วงอายุ 6 เดือน – น้อยกว่า 6 ปี ฉีด 2 ครั้ง ห่างกัน 1 เดือน					
5. วัคซีนไวรัสตับอักเสบบีชนิดเชื้อตาย		อายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ฉีด 2 ครั้ง ห่างกัน 6 - 12 เดือน				

*อายุ 4 เดือน สามารถพิจารณา รับ วัคซีนรวม 5 โรค (คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์-โปลิโอชนิดฉีด-ฮิบ) แทนได้

วัคซีนทางเลือก หรือวัคซีนอื่น ๆ นอกแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

วัคซีน	ต่ำกว่า 1 ปี	1 - 2 ปี	2 - 8 ปี	9 - 17 ปี	18 - 64 ปี	ตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไป
6. วัคซีนสุกใส		เข็มที่ 1 อายุ 12 – 15 เดือน เข็มที่ 2 ช่วงอายุ 1 ปี 6 เดือน – 4 ปี				
7. วัคซีนไขหวัดใหญ่	อายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ปีละ 1 เข็ม (หากเด็กอายุต่ำกว่า 9 ปีไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่มาก่อน ให้ 2 เข็ม ห่างกัน 1 เดือน) อายุ 65 ปีขึ้นไป อาจพิจารณาให้วัคซีนไขหวัดใหญ่ขนาดสูง ชนิดพ่นจมูกอายุ 2- 49 ปี					
8. วัคซีนเอชพีวี				อายุ 9 – 14 ปี ฉีด 2 เข็ม อายุ 15 – 45 ปี ฉีด 3 เข็ม		
9. วัคซีนไขเลือดออก (ชนิดแกนหลักไวรัสเดงกี)			แนะนำให้ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 10 ขึ้นไป (โดยเฉพาะช่วงอายุ 10 - 14 ปี และอายุ 45 - 60 ปี) ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 3 เดือน			
10. วัคซีนโควิด 19	ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป รวมถึงผู้ใหญ่และเด็กที่มีโรคเรื้อรัง* พิจารณาฉีดกระตุ้นปีละ 1 เข็ม (ตามความสมัครใจ)					
11. วัคซีนงูสวัด					ชนิดเชื้อตาย อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 2 – 6 เดือน ชนิดเชื้อเป็น อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ฉีด 1 เข็ม	
12. วัคซีนอาร์เอสวี					แนะนำผู้ที่อายุ 75 ปีขึ้นไป ฉีดปีละ 1 เข็ม	
ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปสำหรับอาร์เอสวี (ที่มีใช้ในปัจุบันคือ Nirsevimab)	แนะนำในการกกลุ่ม เสี่ยงและการก อายุน้อยกว่า 8 เดือน ฉีด 1 เข็ม ในช่วงที่ เกิดการระบาด**					
13. วัคซีนไขเหลือง	พิจารณาเฉพาะผู้ที่เดินทางไปแถบประเทศแถบทวีปแอฟริกา อเมริกากลาง และอเมริกาใต้ อายุ 9 เดือนขึ้นไป ฉีด 1 เข็ม					
14. วัคซีนฝีดาษวานร					พิจารณาเฉพาะกลุ่มเสี่ยงสัมผัสโรค ฉีด 2 เข็ม ห่างกันมากกว่า 4 สัปดาห์	

*ตามข้อมูลระบาดวิทยาของประเทศไทย

**อ่านดูข้อมูลเพิ่มเติม หน้า 31

วัคซีนทางเลือก หรือวัคซีนอื่น ๆ นอกแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค สำหรับกลุ่มเฉพาะ

วัคซีน	หญิงตั้งครรภ์	กลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อหรือมีอาการรุนแรง*
1. วัคซีนคอตีบ บาดทะยัก และไอกรนชนิดไร้เซลล์	ฉีด 1 เข็ม (อายุครรภ์ 20 - 32 สัปดาห์)	กรณีที่มีบาดแผลเปื้อนดิน ฉีดวัคซีนคอตีบ-บาดทะยัก ฉีด 1 – 3 เข็ม ขึ้นอยู่กับประวัติการได้รับวัคซีน
2. วัคซีนนิวโมค็อกคัส		ผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่อายุระหว่าง 18 – 64 ปี ที่มีโรคประจำตัว - ฉีดวัคซีนนิวโมค็อกคัสชนิด 13 หรือ 15 สายพันธุ์ 1 เข็ม อาจพิจารณากระตุ้นด้วยชนิด 23 สายพันธุ์ อีก 1 เข็ม (ระยะห่าง 1 ปี) - ฉีดวัคซีนนิวโมค็อกคัสชนิด 20 สายพันธุ์ 1 เข็ม
3. วัคซีนไขสันมองักเสบเจี ชนิดเชื้อไม่มีชีวิต		ฉีด 3 เข็ม เข็มที่ 2 ห่างกัน 1 - 4 สัปดาห์ และเข็มที่ 3 ห่างกัน 1 ปี
4. วัคซีนสุกใส		ฉีด 2 ครั้ง ห่างกันอย่างน้อย 6 – 8 สัปดาห์
5. วัคซีนไขหวัดใหญ่	ฉีดปีละ 1 เข็ม	ฉีดปีละ 1 เข็ม
6. วัคซีนพิษสุนัขบ้า (ก่อนการสัมผัสโรค)		ฉีด 2 เข็ม
7. วัคซีนไข้กาฬหลังแอ่น		ฉีด 1 หรือ 2 เข็ม ขึ้นอยู่กับความเสี่ยง
8. วัคซีนโควิด 19	ฉีด 1 เข็ม สามารถรับได้ตลอดการตั้งครรภ์ (อายุครรภ์ที่เหมาะสม 12 - 20 สัปดาห์)	ผู้ที่มีโรคเรื้อรังเสี่ยงต่ออาการป่วยรุนแรง ในทุกกลุ่มอายุ (อายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป) ปีละ 1 เข็ม
9. วัคซีนไวรัสตับอักเสบบี		ฉีด 3 เข็ม
10. วัคซีนอาร์เอสวี	ฉีดวัคซีนอาร์เอสวีชนิด 2 สายพันธุ์ จำนวน 1 เข็ม อายุครรภ์ 24 - 36 สัปดาห์	อายุ 60 ปีขึ้นไป กรณีมีโรคร่วม แนะนำให้ฉีด 1 เข็ม
ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปสำหรับอาร์เอสวี (ที่มีใช้ในปัจุบันคือ Nirsevimab)		แนะนำที่อายุน้อยกว่า 2 ปี ในช่วงไวรัสอาร์เอสวีระบาดทั้งฤดูกาลที่ 1 และ 2 ฉีด 1 เข็ม

*ดูข้อมูลเพิ่มเติมตามรายละเอียดแต่ละชนิดวัคซีน

วัคซีน บีซีจี

วัคซีนบีซีจีหรือวัคซีนวัณโรค เป็นวัคซีนที่เด็กแรกเกิดในประเทศไทยทุกคนต้องได้รับ เพื่อป้องกันโรควัณโรค ซึ่งสามารถเกิดได้หลายระบบในร่างกาย ส่วนใหญ่มักพบที่ปอด โดยผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง เด็กเล็ก และผู้สูงอายุ มีโอกาสสูงที่จะป่วยเป็นวัณโรคได้มากกว่าคนทั่วไป

คำแนะนำ

- ฉีดเมื่อแรกเกิด (ภายใน 7 วันหลังคลอดหรือก่อนออกโรงพยาบาล)
- ทารกแรกเกิดทุกรายควรได้รับ การทกที่เกิดจากมารดาที่มีประวัติติดเชื้อเอชไอวี หากไม่มีอาการทางคลินิกที่บ่งชี้ว่าติดเชื้อเอชไอวี ควรได้รับวัคซีนบีซีจี เนื่องจากประโยชน์ของวัคซีนมีมากกว่าความเสี่ยง สำหรับการทกที่ได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อเอชไอวี ควรเลื่อนการให้วัคซีนบีซีจีไปจนกว่าจะเริ่มยาต้านไวรัสและการทกมีภาวะภูมิคุ้มกันคงที่ (ซีดีสี่มากกว่าร้อยละ 25)
- ถ้าไม่มีแผลเป็นจุดที่ฉีด (บริเวณหัวไหล่) เกิดขึ้นและไม่มีหลักฐานว่าเคยได้รับวัคซีนบีซีจีมาก่อน ให้ฉีดทันทีทุกอายุ
- ถ้ามีประวัติเคยได้รับวัคซีนบีซีจีมาก่อน ไม่ต้องฉีดซ้ำแม้ไม่มีแผลเป็น

อาการข้างเคียง

ประมาณ 2-3 สัปดาห์หลังได้รับวัคซีน จะมีตุ่มแดงบริเวณที่ฉีด และอาจกลายเป็นฝีเม็ดเล็ก ๆ มีหัวหนองได้ เมื่อฝีแตกจะเกิดแผลกว้าง 4-5 มิลลิเมตร แล้วจะแห้งหายไป ภายใน 3-4 สัปดาห์

ข้อควรปฏิบัติหลังได้รับวัคซีน

หากเกิดแผล ให้ใช้สำลีสะอาดชุบน้ำต้มสุกที่เย็นแล้วเช็ดรอบ ๆ บริเวณแผลและซับน้ำให้แห้ง

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

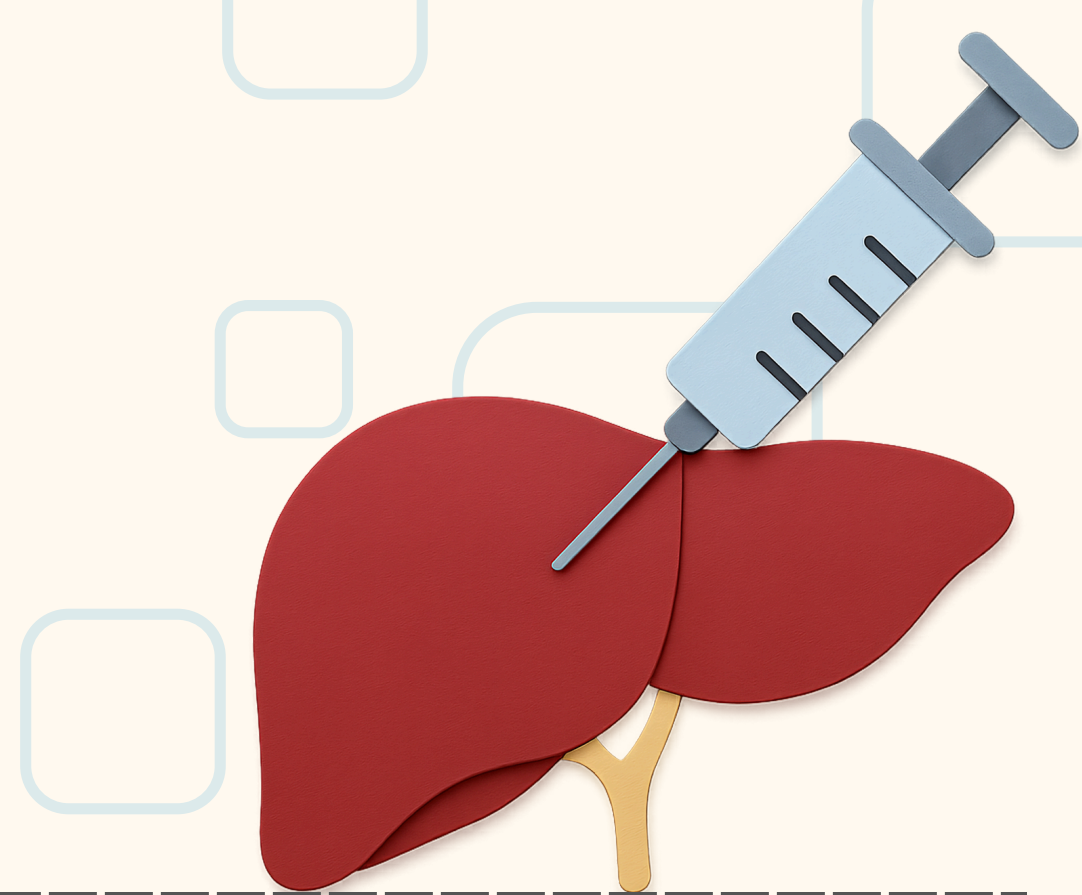
ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง รวมถึงผู้ที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน หญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่เจ็บป่วยเฉียบพลัน และผู้ที่มีแผลติดเชื้อหรือแผลไฟไหม้บริเวณที่จะฉีด

วัคซีน

ไวรัสตับอักเสบบี

B

ไวรัสตับอักเสบบี สามารถติดต่อจากคนสู่คนผ่านการได้รับหรือสัมผัสเลือด หรือสารคัดหลั่งต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส เช่น การมีเพศสัมพันธ์ การใช้ของมีคม รวมถึงเด็กแรกเกิดสามารถติดเชื้อจากมารดาที่เป็นพาหะ เมื่อติดเชื้อแล้วอาจติดเชื้อเรื้อรังไปตลอดชีวิต ทำให้เสี่ยงต่อโรคตับอักเสบบีเรื้อรัง ตับแข็งและมะเร็งตับได้

คำแนะนำสำหรับเด็ก และผู้ปกครอง

- เด็กทุกคนต้องได้รับวัคซีนตับอักเสบบี อย่างน้อย 4 เข็ม ถ้าไม่มีข้อห้าม ตั้งแต่แรกเกิด และเข็มสุดท้ายที่อายุ 6 เดือน
- **หากแม่เป็นพาหะตับอักเสบบี** เด็กควรได้รับ วัคซีนตับอักเสบบีทันทีเร็วที่สุดภายใน 12 ชั่วโมง หลังคลอดและควรได้รับอิมมูโนโกลบูลินไวรัส ตับอักเสบบีโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้ยังต้อง ได้รับวัคซีนไวรัสตับอักเสบบีเพิ่มอีก 1 เข็ม ที่อายุ 1 เดือน (รวมเป็น 5 เข็ม)

คำแนะนำสำหรับผู้ใหญ่

ผู้ที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นไป ไม่จำเป็นต้องตรวจภูมิคุ้มกัน ต่อวัคซีนตับอักเสบบี เนื่องจากส่วนใหญ่ จะมีภูมิคุ้มกันจากวัคซีนแล้ว ดังนั้น ผู้ใหญ่ทุกคนที่เกิดก่อนปี พ.ศ. 2535 และไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน หากตรวจภูมิคุ้มกัน ต่อไวรัสตับอักเสบบีและตรวจหาเชื้อไวรัส ตับอักเสบบีแล้วผลเป็นลบทั้งคู่ แนะนำให้ปรึกษาแพทย์เพื่อเข้ารับวัคซีนตับอักเสบบีให้ครบ จำนวนอย่างน้อย 3 เข็ม ที่ 0, 1 และ 6 เดือน

อาการข้างเคียงจากการรับวัคซีน

ปวด บวม แดง บริเวณที่ฉีด

มีไข้ต่ำ ๆ ซึ่งอาการไม่รุนแรง และหายได้ภายใน 24 ชั่วโมง

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

ผู้ที่แพ้ยีสต์อย่างรุนแรง และผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีน ชนิดรุนแรง

วัคซีนคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน

โรค คอตีบ

เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดอาการคออักเสบร้ายแรง ผู้ป่วยอาจเสียชีวิตจากภาวะทางเดินหายใจอุดกั้นหรือจากพิษของเชื้อ ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบหรือปลายประสาทอักเสบ

โรค บาดทะยัก

เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่พบได้ทั่วไปในสิ่งแวดล้อม โรคนี้เกิดเพราะมีเชื้อปนเปื้อนในบาดแผล โดยเชื้อจะสร้างสารพิษ ที่เป็นพิษต่อระบบประสาท ทำให้ผู้ป่วยเกร็ง ชักกระตุก และหยุดหายใจได้

โรค ไอกรน

เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่ก่อโรคในคนเท่านั้น ในเด็กเล็กจะมีอาการไอรุนแรง จนหยุดหายใจหรือตัวเขียวได้ โรคนี้ติดต่อได้ผ่านการสัมผัสกับละอองเสมหะของผู้ป่วย

ชนิดวัคซีนที่มีในประเทศไทย

วัคซีนรวม

วัคซีนรวม 2 โรค : คอตีบ บาดทะยัก
วัคซีนรวม 3 โรค : คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน
วัคซีนรวม 4 โรค : คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน และโปลิโอ
วัคซีนรวม 5 โรค : คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ไวรัสตับอักเสบบี และฮิบ
หรือ คอตีบ บาดทะยัก ไอกรนชนิดไร้เซลล์ ฮิบ และโปลิโอ

วัคซีนเดี่ยว

วัคซีนไอกรนชนิดไร้เซลล์

อาการข้างเคียงจากการรับวัคซีน

อาจมีอาการปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด

มีไข้และร้องกวนได้

อาการไม่รุนแรงและหายได้ภายใน 2 วัน

ข้อควรปฏิบัติหลังได้รับวัคซีน

หากเด็กตัวร้อนมากและร้องกวน แนะนำให้ยาลดไข้ และเช็ดตัวด้วยน้ำอุ่นหลังกินยาลดไข้แล้ว 20 – 30 นาที

คำแนะนำ

- สำหรับเด็กให้รับวัคซีนรวม 5 โรค หรือ 6 โรค จำนวน 3 ครั้ง ที่อายุ 2, 4 และ 6 เดือน แล้วฉีดกระตุ้นครั้งที่ 1 เมื่ออายุ 1 ปี 6 เดือน ด้วยวัคซีนรวม 3 โรค, 4 โรค หรือ 5 โรค และฉีดกระตุ้นครั้งที่ 2 เมื่ออายุ 4 - 6 ปี ด้วยวัคซีนรวม 3 โรค หรือ 4 โรค
- วัคซีนไอกรน มี 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดทั้งเซลล์และไร้เซลล์ มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน แต่ชนิดไร้เซลล์ จะมีผลข้างเคียงน้อยกว่า อาจพิจารณาเลือกรับการฉีดต้องการลดผลข้างเคียงในเด็กที่มีปัญหาทางสมอง โรคชัก หรือเด็กที่เคยมีปฏิกิริยาต่อวัคซีนชนิดทั้งเซลล์
- ควรฉีดกระตุ้นด้วยวัคซีนรวม 2 โรค (คอตีบและบาดทะยัก) ทุก 10 ปี เมื่ออายุลงท้ายด้วยเลข 0 เช่น 20, 30, 40, 50, ...
- กรณีที่เกิดบาดแผลลึกปากแฉกและปนเปื้อนสิ่งสกปรก เศษดินทราย ในผู้ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน ควรได้รับวัคซีนรวม 3 โรค (คอตีบ บาดทะยัก และไอกรน) เป็นเข็มแรก แล้วให้วัคซีนรวม 2 โรค (คอตีบ และบาดทะยัก) อีก 2 เข็มที่ 1 และ 6 เดือน (ปรึกษาแพทย์เพื่อพิจารณารูปแบบวัคซีนที่เหมาะสมกับอายุ)
- กรณีหญิงตั้งครรภ์ แนะนำให้รับวัคซีนรวม 3 โรค (คอตีบ บาดทะยัก และไอกรน) จำนวน 1 ครั้ง ทุกการตั้งครรภ์ ที่อายุครรภ์ 20-32 สัปดาห์ กรณีเคยได้รับวัคซีนรวม 2 โรค (คอตีบและบาดทะยัก) ครั้งสุดท้ายไม่เกิน 10 ปี สามารถรับวัคซีนไอกรนชนิดไร้เซลล์ ที่อายุครรภ์ 20-32 สัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง แทนได้

ข้อควรระวัง

เด็กที่กำลังป่วยด้วยโรคอื่น ๆ หรือกำลังมีไข้สูง ควรเลื่อนรับวัคซีนไปก่อน แต่ถ้าเจ็บป่วยเล็กน้อย เช่น เป็นหวัดโดยไม่มีไข้ รับวัคซีนได้ตามปกติ

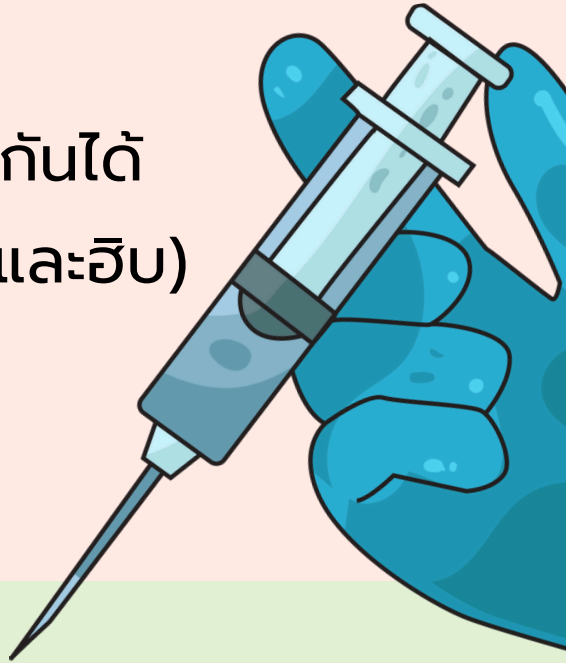
กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีประวัติอาการชัก ไม่รู้สึกตัวที่ไม่มีสาเหตุอื่นภายใน 7 วันหลังจากได้รับวัคซีนคอตีบ บาดทะยัก และไอกรนครั้งก่อน ไม่ควรรับวัคซีนที่มีเชื้อไอกรนเป็นส่วนประกอบ
- ผู้ที่มีประวัติแพ้แบบรุนแรงจากการรับวัคซีนคอตีบ บาดทะยัก และไอกรน
- ผู้ป่วยโรคทางสมองที่ควบคุมอาการไม่ได้

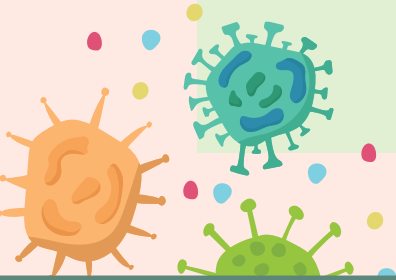

วัคซีนฮิบ เป็นวัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบฮิบ ซึ่งเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียฮิโมฟิลุสอินฟลูเอนเซ บี เมื่อติดเชื้ออาจทำให้เกิดไข้น้ำอักเสบ โรคหูน้ำหนวก หลอดลมอักเสบ โรคปอดอักเสบ และรุนแรงถึงติดเชื้อในกระแสเลือด มักพบผู้ป่วยในเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ซึ่งสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนที่อยู่ในรูปแบบวัคซีนรวม 5 โรค (โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ไวรัสตับอักเสบบี และฮิบ) และวัคซีนรวม 6 โรค (โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ไวรัสตับอักเสบบี ฮิบ และโปลิโอ)

คำแนะนำสำหรับเด็กและผู้ปกครอง

- ให้วัคซีนรวม 5 โรค หรือวัคซีนรวม 6 โรค จำนวน 3 เข็ม ในเด็กอายุที่ 2, 4 และ 6 เดือน
- กรณีเด็กที่มีความเสี่ยงต่อโรคฮิบ มากกว่าปกติ เช่น มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง บำรุงทำงานผิดปกติ ควรได้รับวัคซีนรวม 5 โรค หรือวัคซีนรวม 6 โรค กระตุ้น 1 เข็ม ที่อายุ 12 - 18 เดือน

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีประวัติอาการชัก ไม่รู้สึกตัวที่ไม่มีสาเหตุอื่นภายใน 7 วันหลังจากได้รับวัคซีนรวม 5 โรค หรือวัคซีนรวม 6 โรค ครั้งก่อน ไม่ควรรับวัคซีนที่มีเชื้อไอกรนเป็นส่วนประกอบ
- ผู้ที่มีประวัติแพ้รุนแรงจากการรับวัคซีนรวม 5 โรค หรือวัคซีนรวม 6 โรค
- ผู้ป่วยโรคทางสมองที่ควบคุมอาการไม่ได้

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการปวด บวม แดง บริเวณที่ฉีด

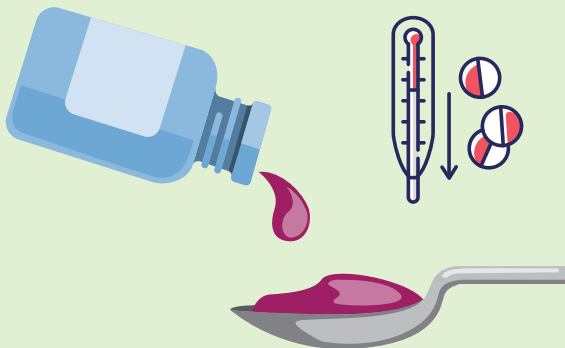

ในเด็กอาจมีไข้ และร้องกวน

อาการไม่รุนแรงและหายได้ภายใน 2 วัน

ข้อควรปฏิบัติหลังได้รับวัคซีน

หากเด็กตัวร้อนมากและร้องกวน แนะนำให้ยาลดไข้ และเช็ดตัวด้วยน้ำอุ่นหลังกินยาลดไข้แล้ว 20 – 30 นาที

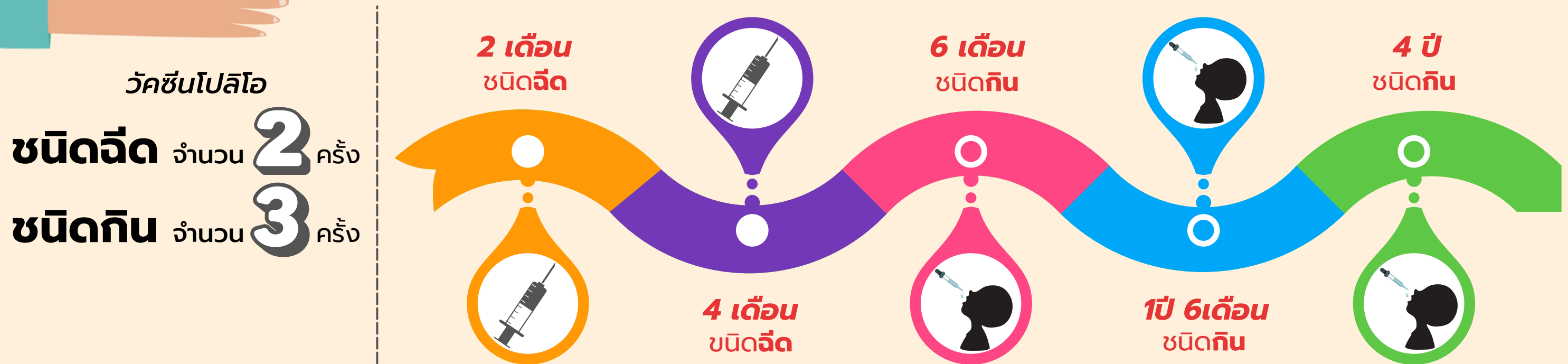
วัคซีน

โรคโปลิโอ เกิดจากเชื้อไวรัสโปลิโอ ติดต่อกับคนสู่คนผ่านทางอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อ ผู้ที่ได้รับเชื้อไวรัสอาจเกิดการอัมพาตของแขนขาเฉียบพลัน ปวดกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อลีบ และระบบหายใจเกิดอัมพาตทำให้เสียชีวิตได้ โรคโปลิโอสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน ซึ่งมี 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดฉีด และชนิดกิน

คำแนะนำสำหรับเด็กและผู้ปกครอง

- สามารถรับวัคซีนโปลิโอชนิดฉีดแทนชนิดกินได้ทุกครั้ง ทั้งนี้ ผู้ปกครองอาจพิจารณาให้เด็กรับในรูปแบบวัคซีนทางเลือกรวม 6 โรค (โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ไวรัสตับอักเสบบี ฮิบ และโปลิโอ) แทนการรับวัคซีนแยกเข็มได้

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- กรณีที่ไม่ควรได้รับวัคซีนโปลิโอชนิดกิน ได้แก่ ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ที่อยู่ร่วมบ้านเดียวกับผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง และหญิงตั้งครรภ์
- กรณีที่ไม่ควรได้รับวัคซีนโปลิโอชนิดฉีด ได้แก่ ผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนโปลิโอแบบรุนแรง และผู้ที่มีประวัติแพ้รุนแรงต่อยาปฏิชีวนะ ได้แก่ สเตรปโตมัยซิน นิโอมัยซิน หรือโพลีมัยซิน

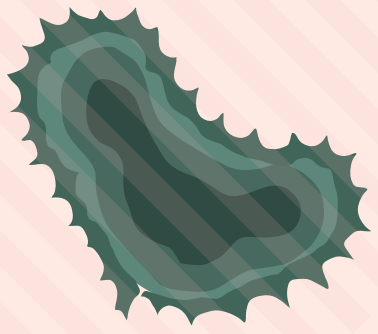
อาการข้างเคียง

มีผลข้างเคียง
น้อยมาก

ข้อควรระวัง

ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง
ควรให้วัคซีนโปลิโอชนิดฉีดแทน

วัคซีนโรต้า

เป็นวัคซีนชนิดกิน เพื่อป้องกันท้องเสียรุนแรงจากเชื้อไวรัสโรต้า ซึ่งมักพบในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ทำให้ต้องนอนโรงพยาบาล พบการระบาดได้ตลอดทั้งปี ติดต่อจากการกินนมหรืออาหารที่ปนเปื้อนเชื้อ หรือเอาของเล่นปนเปื้อนเชื้อเข้าปาก ซึ่งโรคนี้สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนโรต้า ปัจจุบันมีวัคซีนในประเทศไทย 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดกิน 2 ครั้งและชนิดกิน 3 ครั้ง

คำแนะนำสำหรับเด็ก และผู้ปกครอง

ชนิดกิน **2** ครั้ง ให้เมื่ออายุ **2** และ **4** เดือน
ชนิดกิน **3** ครั้ง ให้เมื่ออายุ **2, 4** และ **6** เดือน

- วัคซีนโรต้าสามารถให้ครั้งแรกเมื่ออายุ 6-15 สัปดาห์ และครั้งสุดท้ายไม่เกิน 8 เดือน โดยแต่ละครั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 4 สัปดาห์ อาจพิจารณารับวัคซีนในเด็กอายุมากกว่าที่กำหนดได้ แต่อายุต้องไม่เกิน 2 ปี (ตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก) เพราะอาจมีความเสี่ยงเรื่องลำไส้กลืนกัน ซึ่งพบน้อยมาก
- ควรใช้วัคซีนชนิดเดียวกันจนครบ หากจำเป็นต้องรับวัคซีนต่างชนิดกันหรือไม่ทราบชนิดของวัคซีนที่ได้รับในครั้งก่อน ต้องได้รับวัคซีนทั้งหมด 3 ครั้ง
- สามารถรับวัคซีนร่วมกับวัคซีนโปลิโอชนิดกินได้

ข้อควรระวัง!

หากเด็กอาเจียนหรือบ้วนวัคซีนออกมา ไม่แนะนำให้หยุดวัคซีนเพิ่ม

พบได้บ้างแต่มีอาการไม่มาก เช่น

อาการข้างเคียง

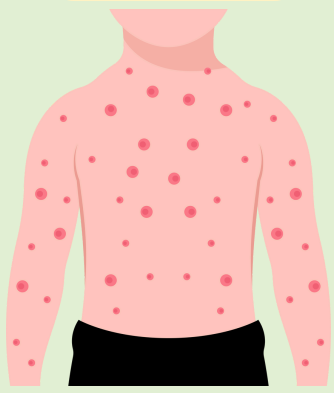
กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

ห้ามใช้วัคซีนนี้ในผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง เด็กที่มีประวัติลำไส้กลืนกัน หรือมีประวัติแพ้วัคซีนนี้ชนิดรุนแรง

วัคซีน หัด – คางทูม – หัดเยอรมัน

โรคหัด

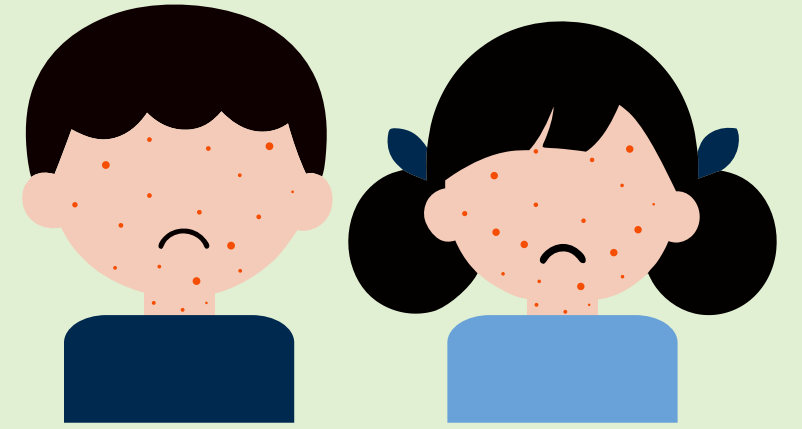
เกิดจากเชื้อไวรัสหัด ติดผ่านทางระบบทางเดินหายใจ หรือสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วย ทำให้เกิดอาการไข้ ไอ ผื่น และอาจพบจุดขาวขอบแดงในกระพุ้งแก้มซึ่งผู้ป่วยอาจมีภาวะแทรกซ้อนรุนแรงจนถึงเสียชีวิตได้ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

โรคคางทูม

เกิดจากเชื้อไวรัสคางทูม ติดต่อการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วยโดยตรง ส่วนใหญ่มักมีอาการไม่รุนแรงและหายเองได้ แต่อาจมีภาวะแทรกซ้อน เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบ

โรคหัดเยอรมัน

เกิดจากเชื้อไวรัสหัดเยอรมัน ทำให้มีไข้ ผื่น ต่อมมน้ำเหลืองโต ผู้ป่วยส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรงและหายเองได้ แต่การติดเชื้อในหญิงตั้งครรภ์อาจทำให้ทารกตายในครรภ์หรือพิการแต่กำเนิดได้

วัคซีนหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน เป็นวัคซีนที่ทำมาจากเชื้ออ่อนฤทธิ์ที่ไม่สามารถก่อโรคได้ ในประเทศไทยมีวัคซีน 2 ชนิด คือ วัคซีนหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน และวัคซีนหัด-หัดเยอรมัน

คำแนะนำสำหรับเด็กและผู้ปกครอง

- ให้วัคซีน 2 เข็ม โดยเข็มแรกเมื่ออายุ 9 เดือน และเข็มที่ 2 เมื่ออายุ 1 ปี 6 เดือน
- กรณีที่มีการระบาดหรือสัมผัสผู้ป่วยสงสัย ควรเริ่มฉีดวัคซีนและฉีดให้ครบโดยเร็ว อาจให้วัคซีนหัด-หัดเยอรมัน แทนในเด็กที่อายุมากกว่า 4 ปี และผู้ใหญ่
- ผู้ใหญ่ที่ไม่เคยมีประวัติการได้รับวัคซีนและไม่เคยเป็นโรคหัดหรือโรคหัดเยอรมันมาก่อน หรือตรวจไม่พบภูมิคุ้มกันโรคหัดและหัดเยอรมัน พิจารณารับวัคซีนหัด-หัดเยอรมัน โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ จำนวน 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 4 สัปดาห์

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีประวัติแพ้ยาโปรตีนไข่ขาว และเจลาติน อย่างรุนแรง หรือเคยแพ้วัคซีนชนิดนี้ อย่างรุนแรงมาก่อน
- หญิงตั้งครรภ์ ควรคุมกำเนิดอย่างน้อย 1 เดือน หลังได้รับวัคซีน
- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง
- ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีซีดีสี่น้อยกว่า 200 เซลล์ต่อ ลบ.มม. หรือน้อยกว่าร้อยละ 15
- ผู้ที่เคยได้รับผลิตภัณฑ์จากเลือด หรืออิมมูโนโกลบูลินมาไม่นาน (น้อยกว่า 11 เดือน) ควรเว้นช่วงรับวัคซีนออกไปก่อน

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด

มีไข้

มีผื่น

อาจเกิดประมาณ 5 – 12 วันหลังฉีดได้ มักมีอาการไม่รุนแรง

วัคซีน

ใช้สมองอักเสบ JE

โรคใช้สมองอักเสบเจอี เกิดจากเชื้อไวรัสซึ่งมีอยู่ทั่วไปเป็นพาหะนำโรค ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงมักพบสมองอักเสบ ส่งผลให้เกิดความพิการและเสียชีวิตได้ ประเทศไทยมีวัคซีนอยู่ 2 ชนิด ได้แก่ ชนิดเชื้อเป็น และชนิดเชื้อตาย โดยวัคซีนชนิดเชื้อเป็นจะสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ดีกว่า

คำแนะนำ

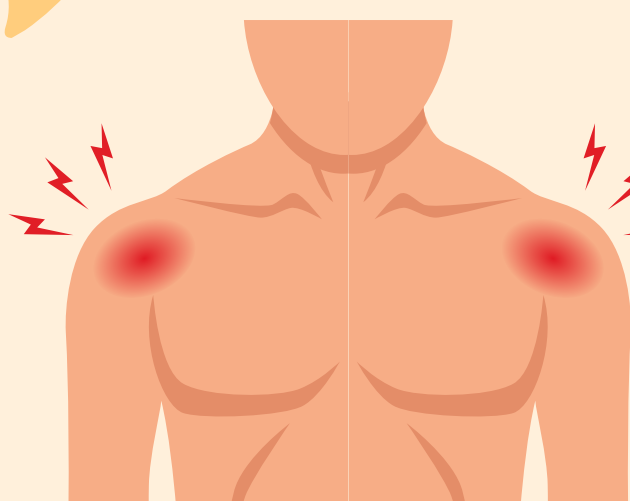
- วัคซีนป้องกันโรคใช้สมองอักเสบเจอี **ชนิดเชื้อเป็น**
รับวัคซีน**เข็มแรก**เมื่ออายุ **1 ปี** และ **เข็มที่ 2** เมื่ออายุ **2 ปี - 2 ปี 6 เดือน**
- วัคซีนป้องกันโรคใช้สมองอักเสบเจอี **ชนิดเชื้อตาย** จำนวน 3 เข็ม
เริ่มตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป เข็มที่ 2 ห่างกัน 1-4 สัปดาห์
และเข็มที่ 3 ห่างกัน 1 ปี

กรณีที่ได้รับวัคซีนใช้สมองอักเสบเจอี ไม่ครบตามเกณฑ์

- ไม่เคยได้รับหรือได้รับเชื้อตาย 1 - 2 เข็ม ให้ฉีดเพิ่ม 1 - 2 เข็ม เพื่อให้ครบ 3 เข็ม (ระยะห่างระหว่างเข็ม 12 เดือน)
- ได้รับเชื้อเป็น 1 เข็ม หรือ เชื้อเป็น 1 เข็ม + เชื้อตาย 1 เข็ม ให้ฉีดเชื้อเป็นเพิ่มอีก 1 เข็ม (ห่างจากเข็มสุดท้าย 12 เดือน)
- ผู้ใหญ่อาจพิจารณารับวัคซีน กรณีที่อาศัยอยู่หรือเดินทางเข้าไปในพื้นที่เสี่ยง ได้แก่ ชนบท ไร่ และนา หรือมีกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการถูกยุงกัดนานอย่างน้อย 2 สัปดาห์

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการปวด
บวม แดง ร้อน
บริเวณที่ฉีด

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนชนิดนี้อย่างรุนแรง
- หญิงตั้งครรภ์หรืออยู่ระหว่างให้นมบุตร
- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง

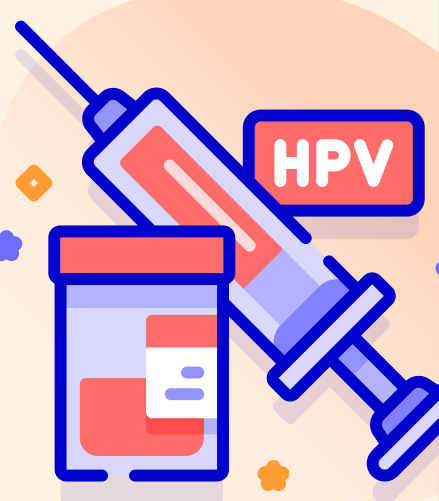
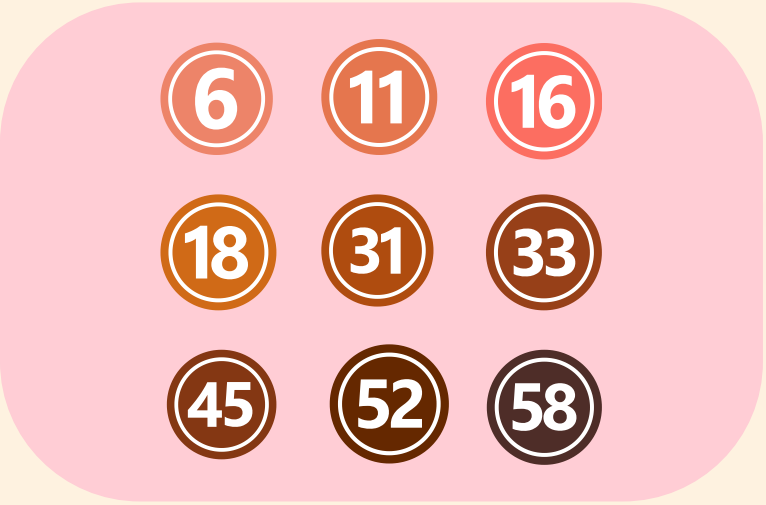
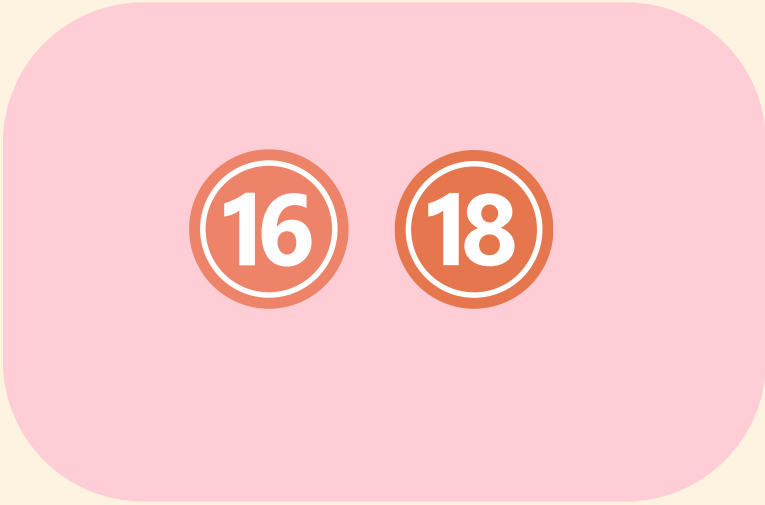
วัคซีน HPV

เชื้อไวรัสเอชพีวี หรืออีวแมนแพปพิลโลมาไวรัส เป็นเชื้อที่สามารถก่อโรคได้ทั้งในเพศหญิงและชาย เช่น มะเร็งปากมดลูก มะเร็งทวารหนัก หูดหงอนไก่ที่อวัยวะเพศ วัคซีนเอชพีวีมีทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่

ชนิด 2 สายพันธุ์ (HPV 2)

ชนิด 4 สายพันธุ์ (HPV 4)

ชนิด 9 สายพันธุ์ (HPV 9)

คำแนะนำ

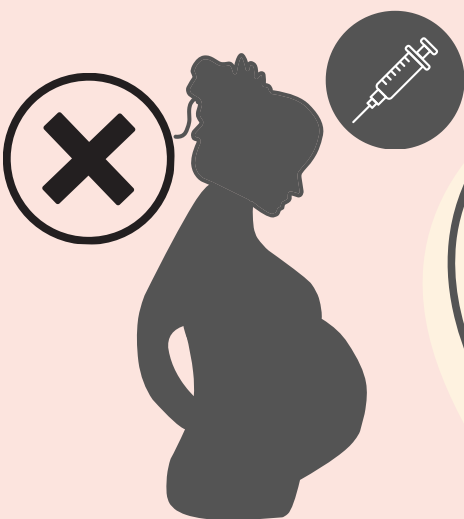
- วัคซีนนี้มีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อให้ในกลุ่มที่ยังไม่เคยสัมผัสเชื้อเอชพีวีมาก่อน โดยเฉพาะในช่วงวัยก่อนมีเพศสัมพันธ์ จึงแนะนำให้ฉีดในวัยรุ่นหญิงและชาย อายุ 9-26 ปี โดยเน้นฉีดตั้งแต่อายุ 11-12 ปี อย่างไรก็ตาม หากมีเพศสัมพันธ์แล้วยังสามารถฉีดวัคซีนได้ กรณีหญิงและชายอายุ 27 ปีขึ้นไป ขอให้ปรึกษาแพทย์ เพื่อพิจารณาให้เป็นราย ๆ ไปตามความเสี่ยง
- การให้วัคซีนแบ่งตามอายุและความเสี่ยง หากได้รับวัคซีนก่อนอายุ 15 ปี และมีสุขภาพแข็งแรง แนะนำให้ฉีด 2 เข็ม โดยเว้นระยะห่าง 6-12 เดือน หากเริ่มฉีดเมื่ออายุ 15 ปีขึ้นไป หรือมีภูมิคุ้มกันต่ำ (เช่น ผู้ติดเชื้อเอชไอวี) ให้ฉีดครบ 3 เข็ม ห่างกันตามกำหนด 0, 1-2 และ 6 เดือน
- ตามสิทธิประโยชน์ของ สปสช. ให้วัคซีนเอชพีวีเพศหญิงที่อายุ 10-11 ปี หรือนักเรียนหญิง ป.5 โดยวัคซีนเอชพีวี ชนิด 2 หรือ 4 สายพันธุ์ ให้ฉีด 2 เข็ม ระยะห่างระหว่างเข็ม อย่างน้อย 6 เดือน สำหรับวัคซีนเอชพีวี ชนิด 9 สายพันธุ์ ฉีด 1 เข็ม
- ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลก (WHO) แนะนำว่าสามารถให้วัคซีนเอชพีวีเพียง 1 เข็ม ในเด็กหญิงอายุ 9-20 ปี ที่ยังไม่เคยติดเชื้อหรือมีเพศสัมพันธ์ โดยยังอยู่ระหว่างติดตามผลการศึกษาระยะยาว เพื่อยืนยันประสิทธิผลในระยะยาว

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการ
ปวด บวม แดง บริเวณที่ฉีด
บางรายอาจมีไข้

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- หญิงตั้งครรภ์
- ผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนนี้รุนแรง
- ผู้ที่มีประวัติแพ้รุนแรงต่อยีสต์

วัคซีนไขหวัดใหญ่

การได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่เป็นประจำทุกปีถือเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลดความรุนแรงของโรค โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงที่อาจเกิดภาวะแทรกซ้อนจากไขหวัดใหญ่ได้ เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้มีโรคประจำตัวเรื้อรัง และบุคลากรทางการแพทย์ โดยสามารถฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ได้ตลอดทั้งปี แต่แนะนำให้ฉีดช่วงฤดูฝน ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ใช้วัคซีนชนิด 3 สายพันธุ์แทนวัคซีนชนิด 4 สายพันธุ์ได้ เนื่องจากปัจจุบันพบว่าการติดเชื้อไขหวัดใหญ่สายพันธุ์ B (Yamagata) ตามธรรมชาติมีน้อยมาก

คำแนะนำการรับวัคซีนไขหวัดใหญ่

- กลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่มที่ควรได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ ตามสิทธิประโยชน์ของ สปสช. ได้แก่
 - เด็กอายุ 6 เดือน – น้อยกว่า 3 ปี
 - ผู้สูงอายุที่อายุ 65 ปีขึ้นไป
 - ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้
 - ผู้ที่มีโรคเรื้อรัง 7 กลุ่มโรค (โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคหืด โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคไตเรื้อรัง ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และโรคเบาหวาน)
 - ผู้ที่เป็นโรคธาลัสซีเมียและผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง
 - ผู้ที่ป่วยเป็นโรคอ้วนที่มีน้ำหนัก 100 กิโลกรัมขึ้นไป หรือดัชนีมวลกาย (BMI) มากกว่า 35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร
 - หญิงตั้งครรภ์
- ปัจจุบันประเทศไทยมีวัคซีนไขหวัดใหญ่สำหรับฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 2 ชนิด ได้แก่
 - วัคซีนแบบขนาดมาตรฐาน (ปริมาณไวรัส 15 ไมโครกรัมต่อสายพันธุ์) สำหรับผู้ที่มีอายุ 6 เดือนขึ้นไป
 - วัคซีนแบบขนาดสูง (ปริมาณไวรัส 60 ไมโครกรัมต่อสายพันธุ์) เป็นวัคซีนทางเลือกสำหรับผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป
- สำหรับเด็กอายุ 6 เดือนถึง 8 ปีที่ไม่เคยได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่มาก่อน แนะนำให้รับวัคซีนจำนวน 2 เข็ม โดยเว้นระยะห่างกันอย่างน้อย 4 สัปดาห์ในปีแรก หลังจากนั้นให้รับวัคซีน 1 เข็มต่อปี ส่วนเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป ให้รับวัคซีนเพียง 1 เข็มต่อปี ทั้งนี้ ในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี สามารถให้ได้ทั้งขนาด 0.25 มล. หรือ 0.5 มล. ขึ้นอยู่กับชนิดของวัคซีนตามเอกสารกำกับยา
- สำหรับหญิงตั้งครรภ์ แนะนำให้ฉีดตอนอายุครรภ์ 12 - 20 สัปดาห์ สามารถฉีดได้จนถึงตลอดอายุครรภ์
- วัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อมีชีวิต สำหรับอายุ 2 – 49 ปี โดยการพ่นทางจมูกทั้ง 2 ข้าง ข้างละ 0.1 มล. สามารถรับพร้อมกับวัคซีนชนิดเชื้อมีชีวิตอื่น ๆ ได้ หากไม่ได้รับในวันเดียวกันให้เว้นระยะห่างอย่างน้อย 4 สัปดาห์

อาการข้างเคียง

อาจมีไข้

ข้อควรระวัง : กรณีวัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อมีชีวิต ด้วยวิธีพ่นทางจมูก

- หากมีอาการจามหรือสั่งน้ำมูกทันทีหรือพ่นวัคซีนทั้งหมดทางรูจมูกข้างเดียว ไม่แนะนำให้วัคซีนซ้ำ
- หากมีอาการคัดแน่นจมูกควรเลื่อนการพ่นวัคซีนออกไปก่อน

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- กรณีวัคซีนไขหวัดใหญ่สำหรับฉีดเข้ากล้ามเนื้อ : ห้ามให้วัคซีนในผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนนี้รุนแรง
- กรณีวัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อมีชีวิต ด้วยวิธีพ่นทางจมูก : ห้ามให้วัคซีนในผู้ที่มีประวัติการแพ้วัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดรุนแรง เด็กและวัยรุ่นที่ได้รับยาแอสไพรินหรือยาแก้ปวดที่มีส่วนประกอบของซาลิไซเลต ผู้ที่กำลังมีอาการหอบหรือต้องใช้ยาขยายหลอดลมภายใน 72 ชั่วโมง ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง รวมทั้งผู้ดูแลใกล้ชิด หญิงตั้งครรภ์

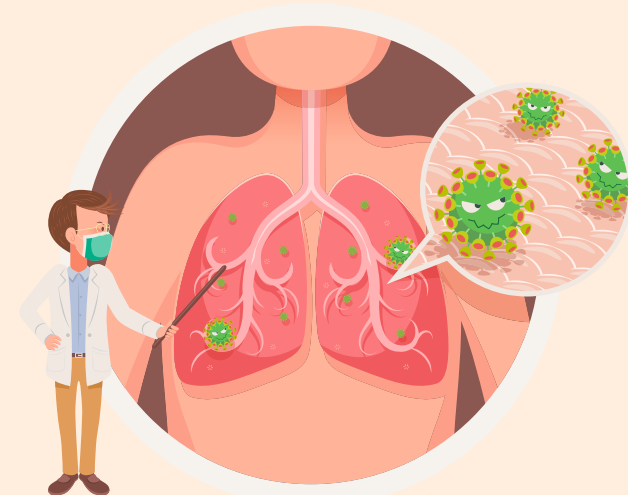
วัคซีน นิวโมค็อกคัส

PCV

เชื้อแบคทีเรียนิวโมค็อกคัส สามารถก่อโรคได้บ่อยในเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัว เป็นหนึ่งในสาเหตุของโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ โรคติดเชื้อในกระแสเลือด และโรคปอดอักเสบ นอกจากนี้ยังมีรายงานเชื่อนิวโมค็อกคัสติดต่อยาปฏิชีวนะมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั่วโลก การรับวัคซีนนิวโมค็อกคัส จึงเป็นอีกวิธีสำคัญที่จะป้องกันโรครดังกล่าว วัคซีนนิวโมค็อกคัสสำหรับเด็กจะเป็นวัคซีนนิวโมค็อกคัสชนิดคอนจูเกต สำหรับผู้ใหญ่ มีวัคซีน 2 ชนิด ได้แก่ วัคซีนชนิดคอนจูเกต (10, 13, 15 หรือ 20 สายพันธุ์) และวัคซีนชนิดพอลิแซ็กคาไรด์ (23 สายพันธุ์)

คำแนะนำ

- เด็กแข็งแรงปกติที่อายุน้อยกว่า 5 ปี แนะนำให้รับวัคซีนจำนวน 2-3 เข็ม ที่อายุ 2, 4 และ (6 เดือน) และฉีดกระตุ้นที่อายุ 12 – 15 เดือน ทั้งนี้ ในเด็กปกติอาจพิจารณาให้ จำนวน 2 เข็ม ที่อายุ 2, 4 เดือน และฉีดกระตุ้นที่อายุ 12 – 15 เดือน กรณีที่ไม่ได้รับตามเกณฑ์อายุสามารถรับคำปรึกษาเพื่อฉีดได้จนถึงอายุ 5 ปี
- สำหรับผู้ใหญ่ แนะนำในผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป และผู้ที่อายุระหว่าง 18 – 64 ปี ที่มีโรคประจำตัวที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อนิวโมค็อกคัส เช่น โรคหัวใจ โรคปอดเรื้อรัง โรคเบาหวาน ผู้ที่สูบบุหรี่หรือดื่มสุราเรื้อรัง แนะนำให้รับวัคซีนตามแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ดังนี้

1. ฉีดวัคซีนชนิดคอนจูเกต 20 สายพันธุ์ เพียงเข็มเดียว หรือ

2. ฉีดวัคซีนชนิดคอนจูเกต 13 หรือ 15 สายพันธุ์ ตามด้วยฉีดวัคซีนชนิดพอลิแซ็กคาไรด์ 23 สายพันธุ์ โดยเว้นระยะอย่างน้อย 1 ปี (ให้เว้นระยะ 8 สัปดาห์ หากเป็นผู้ที่ได้รับการใส่ประสาทหูเทียม หรือเคยมีภาวะน้ำไขสันหลังรั่ว)

3. กรณีเป็นผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องอย่างรุนแรงหรือมีโรคเรื้อรังรุนแรง เช่น มะเร็งของเม็ดเลือด ผู้ที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ โปรตีนรั่วในปัสสาวะ ผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกไต หรือใช้ยากดภูมิคุ้มกันเป็นประจำ แนะนำให้รับวัคซีนชนิดคอนจูเกต 20 สายพันธุ์ เพียงเข็มเดียว หรือฉีดวัคซีนชนิดคอนจูเกต 13 หรือ 15 สายพันธุ์ แล้วตามด้วยฉีดวัคซีนชนิดพอลิแซ็กคาไรด์ 23 สายพันธุ์อีก 2 เข็ม ที่อย่างน้อย 8 สัปดาห์ต่อมา และ 5 ปีต่อมา

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการปวด บวม แดง และมีไข้ บางรายอาจมีอาการคลื่นไส้ ถ่ายเหลว ผื่น นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนนี้รุนแรงจากการรับเข็มก่อน
- ผู้ที่มีประวัติแพ้ส่วนประกอบของวัคซีน
- ผู้ที่มีประวัติแพ้วัคซีนที่มีส่วนประกอบของเชื้อคอตีบ (เฉพาะวัคซีนนิวโมค็อกคัสชนิดคอนจูเกต)
- ผู้ที่เจ็บป่วยเฉียบพลัน
- หญิงตั้งครรภ์

วัคซีนอีวี 71

วัคซีนอีวี 71 เป็นวัคซีนชนิดเชื้อตาย สำหรับป้องกันโรคมือ เท้า ปาก เฉพาะที่มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสอีวี 71 ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โดยมักจะมีอาการไข้ เจ็บปาก และมีผื่นเป็นตุ่มน้ำใสหรือเม็ดแดง ๆ บริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า รวมถึงเป็นแผลในปาก นอกจากนี้เชื้อไวรัสอีวี 71 มักจะก่อให้เกิดอาการรุนแรงทางสมอง ทำให้พิการและเสียชีวิตได้

คำแนะนำการรับวัคซีน

- ฉีดในเด็กอายุตั้งแต่ **6** เดือน – น้อยกว่า **6** ปี โดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อ **2** เข็ม ห่างกัน **1** เดือน

ข้อควรระวัง

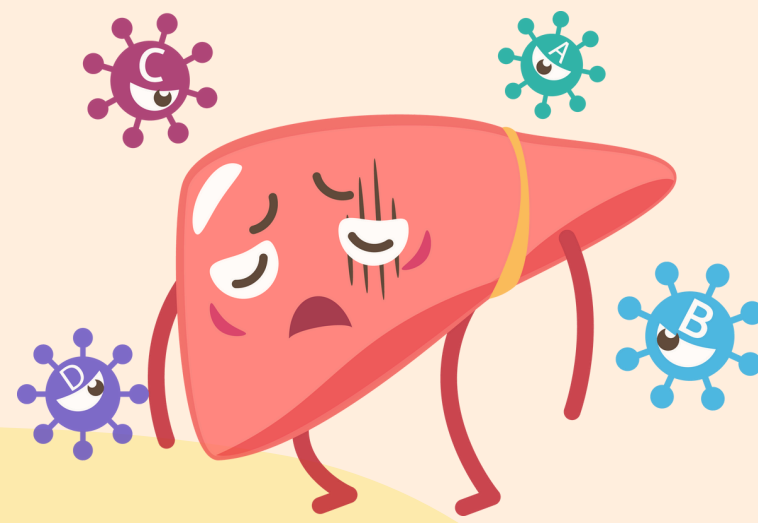
วัคซีนนี้ไม่สามารถป้องกันโรคมือเท้าปากที่เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดอื่นนอกจากสายพันธุ์ อีวี 71 ได้

วัคซีน ไวรัสตับอักเสบเอ

โรคตับอักเสบเอ เกิดจากเชื้อไวรัสตับอักเสบเอ ในเด็กมักเป็นการติดเชื้อแบบไม่มีอาการ หรือมีอาการน้อย อาการจะมากขึ้นถ้าเป็นในผู้ป่วยที่อายุมากขึ้น ผู้ป่วยที่มีโรคตับเรื้อรังอยู่เดิม อาการจะรุนแรงกว่าคนปกติได้ วัคซีนสามารถป้องกันการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบเอได้ภายใน 2 – 4 สัปดาห์หลังได้รับวัคซีน 1 เข็ม และหากฉีดกระตุ้นในระยะ 6 – 12 เดือน หลังจากครั้งแรก จะกระตุ้นให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันอย่างน้อย 20 ปี

คำแนะนำการรับวัคซีนไวรัสตับอักเสบเอ

- แนะนำให้ฉีดในเด็กทุกรายที่อยู่ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคตับอักเสบเอ (ติดตามข้อมูลจากหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่) วัคซีนชนิดเชื้อตาย ฉีดได้ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป โดยฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน
- สำหรับผู้ใหญ่ แนะนำในผู้ที่มีความเสี่ยงจะเกิดโรครุนแรงจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบเอ ได้แก่ ผู้ป่วยโรคตับเรื้อรัง ผู้ติดเชื้อเอชไอวี หรือผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อมากกว่าประชากรทั่วไป ได้แก่ ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย บุคลากรที่ทำงานในห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับไวรัสตับอักเสบเอ หรือผู้ที่ใกล้ชิด หรืออยู่ร่วมบ้านกับผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบเอ) แนะนำให้ฉีดวัคซีนชนิดเชื้อตาย จำนวน 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 6 เดือน ทั้งนี้ บุคคลทั่วไปที่ประสงค์จะป้องกันตนเอง จากไวรัสตับอักเสบเอก็สามารถรับวัคซีนได้ แม้จะไม่มีปัจจัยเสี่ยงข้างต้น

อาการข้างเคียง

ปวด บวม แดง
บริเวณที่ฉีด

ไข้ ปวดศีรษะ คลื่นไส้
เบื่ออาหาร

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

ผู้ที่มีประวัติแพ้ยาโนไมยซิน

วัคซีน **สุกใส**

โรคสุกใส เกิดจากเชื้อไวรัสสุกใส ติดต่อโดยการสัมผัสหรือระบบทางเดินหายใจ โรคนี้สามารถหายเองได้ ผู้ป่วยจะมีภูมิคุ้มกันไปตลอดชีวิต โดยทั่วไปในเด็กอาการจะไม่รุนแรง แต่การติดเชื้อในการรแรกเกิด วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ รวมถึงผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง อาจมีอาการรุนแรงและเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ เช่น ปอดอักเสบ สมอองอักเสบ หลังจากเป็นสุกใสแล้วเชื้อไวรัสจะยังอยู่ในร่างกาย เมื่อร่างกายอ่อนแออาจกระตุ้นให้เกิดโรคงูสวัดได้

คำแนะนำการรับวัคซีนสุกใส

- สำหรับเด็ก สามารถฉีดได้ตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป เข็มแรกฉีดที่อายุ 12-18 เดือน และเข็มที่ 2 ที่อายุ 4 ปี กรณีที่มีการระบาดของอาจพิจารณาฉีดเข็มที่ 2 ที่อายุ 18 เดือน ถึงก่อน 4 ปีได้ โดยต้องห่างจากเข็มแรกอย่างน้อย 3 เดือน ทั้งนี้ กรณีต้องการฉีดวัคซีนหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน และวัคซีนสุกใสในเวลาเดียวกัน สามารถใช้วัคซีนหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน-สุกใส แทนการฉีดแบบแยกเข็มได้ทุกครั้งที่ในเด็ก อายุตั้งแต่ 1-12 ปี
- ในเด็กอายุ 13 ปีขึ้นไปและผู้ใหญ่ แนะนำให้ผู้ที่ไม่เคยเป็นโรคสุกใสหรืองูสวัดมาก่อน หรือ ตรวจไม่พบภูมิคุ้มกันต่อเชื้อ ฉีดจำนวน 2 เข็ม เว้นระยะห่าง 4-8 สัปดาห์ กรณีที่เคยได้รับวัคซีนมาแล้ว 1 เข็ม ไม่ว่าจะนานแค่ไหนก็ตามควรได้รับวัคซีนเพิ่มเติม อีก 1 เข็ม เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันอย่างสมบูรณ์

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการปวด บวม แดง ร้อน บริเวณที่ฉีด บางรายอาจมีผื่นขึ้น

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง เช่น ผู้ป่วยมะเร็ง ผู้ที่รับประเภทยาสดเตียรอยด์
- ผู้ที่ได้รับผลิตภัณฑ์จากเลือด อิมมูโนโกลบูลิน
- หญิงตั้งครรภ์
- ผู้ที่แพ้เจลาตินและมีประวัติแพ้ยานีโอไมยซิน

วัคซีนไขเลือดออก

โรคไขเลือดออก จากการติดเชื้อไวรัสเดงกีที่มีอยู่กลายเป็นพาหะนำโรค

ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงเป็นโรคไขเลือดออกรุนแรง ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ เด็กทารก ผู้สูงอายุ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคปอดเรื้อรัง โรคไต โรคอ้วน เป็นต้น

คำแนะนำการรับวัคซีนไขเลือดออกที่มีแกนหลักเป็นไวรัสเดงกี

- ตามเอกสารกำกับยา ตามที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประเทศไทย และสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย แนะนำให้ฉีดวัคซีนในอายุตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป จำนวน 2 เข็ม ห่างกัน 3 เดือน โดยฉีดได้ทั้งผู้ที่เคยเป็นและไม่เคยเป็นโรคไขเลือดออกมาก่อน
- สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย แนะนำให้ฉีดในผู้ที่มีอายุ 4-60 ปี โดยพิจารณาให้ฉีดในกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคไขเลือดออกชนิดรุนแรงเป็นลำดับแรก ได้แก่ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ เบาหวาน ผู้ที่เป็นโรคปอดเรื้อรัง ผู้ที่มีโรคไตเรื้อรัง ผู้ที่เป็นโรคตับเรื้อรัง
- กระทรวงสาธารณสุข (ตามข้อมูลทางระบาดวิทยาของประเทศไทย) แนะนำให้ฉีดในกลุ่มอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยเฉพาะอายุระหว่าง 10 – 14 ปี และกลุ่มอายุ 45 ปี ขึ้นไป โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคประจำตัว อย่างไรก็ตามข้อมูลด้านภูมิคุ้มกันของวัคซีนในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปในประเทศที่มีการระบาดยังมีจำกัด

ข้อควรระวัง

ผู้ที่หายจากการเป็นไขเลือดออกสามารถรับวัคซีนได้ หลังจากหายดีแล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง

วัคซีน พิชสุนัขบ้า

โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อรุนแรง จากการถูกกัด หรือข่วน
โดยสัตว์ที่ติดเชื้อมัน เช่น สุนัข แมว ค้างคาว
ซึ่งผู้ป่วยโรคนี้มักจะเสียชีวิตทุกราย

คำแนะนำการรับวัคซีนพิษสุนัขบ้า (ก่อนสัมผัสโรค)

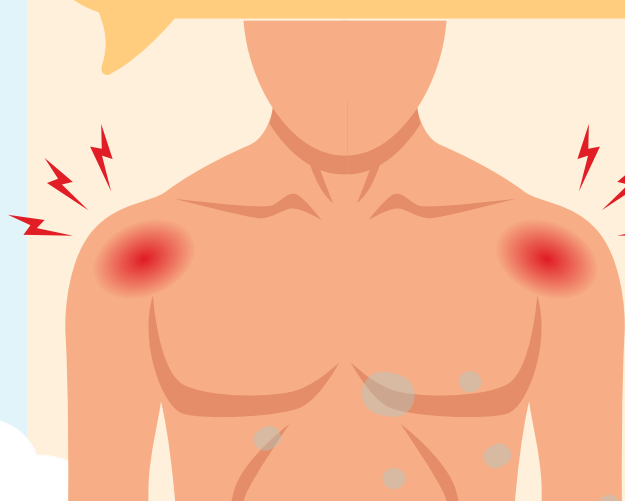
- แนะนำสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงในการสัมผัสโรค ได้แก่
 - สัตวแพทย์ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสัตว์
 - เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า
 - ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกสุนัขหรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ กัด ในทุกอายุ
- รูปแบบการให้วัคซีนมี 2 วิธี ได้แก่
 - แบบฉีดเข้ากล้ามเนื้อ ให้ขนาด 0.5 มล. หรือ 1.0 มล.
(ขึ้นกับชนิดของวัคซีน) จำนวน 1 โดส ในวันที่ 0 และ 7
 - แบบฉีดเข้าผิวหนัง ให้ขนาดจุดละ 0.1 มล. ฉีดที่ต้นแขนทั้งสองข้าง ข้างละ 1 จุด
(รวมเป็น 2 จุด) โดยให้ในวันที่ 0 และ 7 หรือ วันที่ 0 และวันที่ 21 – 28
- ให้ฉีดวัคซีนกระตุ้นเมื่อมีการสัมผัสโรคและมีข้อบ่งชี้

คำแนะนำการรับวัคซีนพิษสุนัขบ้า (หลังสัมผัสโรค)

- แนะนำเฉพาะกรณีถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่สงสัยติดเชื้อมันกัด ข่วน หรือเลียบริเวณที่มีบาดแผล
- การให้วัคซีนสำหรับผู้ที่ไม่เคยได้รับวัคซีนมาก่อน กระทรวงสาธารณสุขแนะนำ 2 วิธี ได้แก่
 - แบบฉีดเข้ากล้ามเนื้อ ให้ขนาด 0.5 มล./เข็ม จำนวน 5 ครั้ง ในวันที่ 0, 3, 7, 14 และ 30
 - แบบฉีดเข้าผิวหนัง ให้ขนาดจุดละ 0.1 มล. ฉีดที่ต้นแขนทั้งสองข้าง ข้างละ 1 จุด
(รวมเป็น 2 จุด) จำนวน 4 ครั้ง ในวันที่ 0, 3, 7 และ 30
- กรณีเคยได้รับวัคซีน กระทรวงสาธารณสุขแนะนำ ดังนี้
 - ครั้งล่าสุดน้อยกว่า 6 เดือน ฉีดเข้ากล้ามเนื้อหรือฉีดเข้าผิวหนัง 1 ครั้ง ในวันที่ 0
 - ครั้งล่าสุดนานกว่า 6 เดือน ฉีดเข้ากล้ามเนื้อหรือฉีดเข้าผิวหนัง 2 ครั้ง ในวันที่ 0 และ 3

อาการข้างเคียง

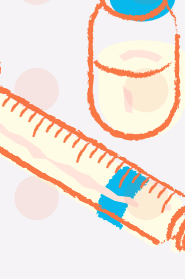

ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด
บางรายอาจปวดหัว คลื่นไส้
อาเจียน ปวดท้อง
ปวดกล้ามเนื้อ

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

- ผู้ที่เคยแพ้วัคซีนชนิดนี้รุนแรงจากการ
รับวัคซีนครั้งก่อน

วัคซีนไข้กาฬหลังแอ่น

โรคไข้กาฬหลังแอ่น เกิดแบคทีเรียมีนิงโกค็อกคัส ผู้ที่ติดเชื้อมักจะมีการไข้สูงเฉียบพลัน ปวดศีรษะ คอแข็ง ไม่รู้สึกตัว อาจมีความดันโลหิตต่ำและหมดสติได้ เนื่องจากในประเทศไทยพบอุบัติการณ์ของโรคนี้ต่ำมาก แต่ผู้ป่วยที่พบอาจมีอัตราการตาย และพิการสูง ซึ่งแบคทีเรียมีนิงโกค็อกคัส ซีโรกรุ๊ป B เป็นสายพันธุ์ที่มักพบในประเทศไทย ปัจจุบันประเทศไทย มีวัคซีนไข้กาฬหลังแอ่น 2 ชนิด ได้แก่ วัคซีนชนิดซีโรกรุ๊ป B และวัคซีนชนิดซีโรกรุ๊ป A, C, W และ Y

คำแนะนำการรับวัคซีนไข้กาฬหลังแอ่น

วัคซีนชนิดซีโรกรุ๊ป B

- ไม่แนะนำให้ฉีดกับเด็กและผู้ใหญ่ทั่วไปในประเทศไทย แต่แนะนำในกลุ่มที่มีความเสี่ยง ได้แก่
 - ผู้ที่มีโรคพันธุกรรมบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน เช่น ขาดสารสำคัญที่ช่วยทำลายเชื้อแบคทีเรีย เด็กที่ไม่มีม้ามหรือม้ามทำงานผิดปกติ ผู้ป่วยโรคเม็ดเลือดแดงรูปเคียว รวมถึงผู้ที่ใช้ยากดภูมิ (เช่น Eculizumab)
 - ผู้ที่ทำงานในห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะห้องที่มีโอกาสสัมผัสเชื้อแบคทีเรียมีนิงโกค็อกคัส ซีโรกรุ๊ป B
 - ผู้ที่อาศัยหรือเดินทางไปพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคสายพันธุ์ B
 - อาจพิจารณาในเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 2 ปี
- คำแนะนำการฉีด ให้จำนวน 2 หรือ 3 เข็ม ขึ้นกับระดับความเสี่ยงและอายุของผู้รับวัคซีน
 - เริ่มให้วัคซีนที่อายุ 2-5 เดือน แนะนำให้ฉีด 3 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 1 เดือน และฉีดกระตุ้น 1 เข็ม โดยเว้นระยะห่างอย่างน้อย 6 เดือน จากเข็มที่ 3 (3+1)
 - เริ่มให้วัคซีนที่อายุ 6 เดือน – 18 ปี แนะนำให้ฉีด 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 1-2 เดือน และฉีดกระตุ้น 1 เข็ม โดยเว้นระยะห่างอย่างน้อย 2 -12 เดือน จากเข็มที่ 2 (2+1)
 - เริ่มตอนอายุ 18-50 ปี แนะนำให้ฉีด 3 เข็ม ที่ 0, 1-2 และ 6 เดือน
 - นักเรียนนักศึกษาที่จะไปเรียนต่อต่างประเทศ (เฉพาะกรณีที่มีข้อกำหนดของประเทศปลายทางหรือสถานศึกษา) แนะนำให้ฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 6 เดือน

วัคซีนชนิดซีโรกรุ๊ป A, C, W และ Y

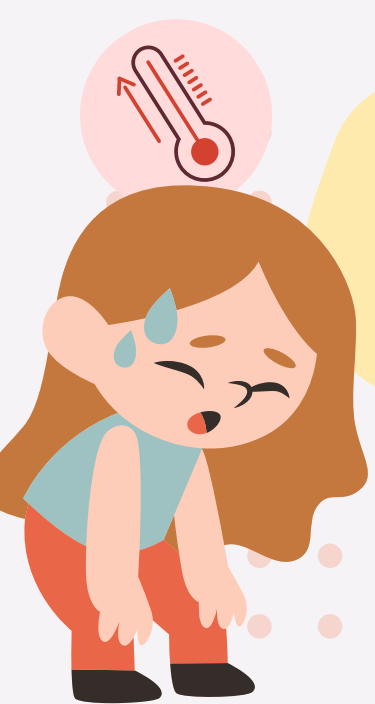
- ไม่แนะนำให้ฉีดกับเด็กและผู้ใหญ่ทั่วไปในประเทศไทย แต่แนะนำให้ฉีดในกลุ่มที่มีความเสี่ยง ผู้ที่มีโรคพันธุกรรมบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกัน เช่น ขาดสารสำคัญที่ช่วยทำลายเชื้อแบคทีเรีย เด็กที่ไม่มีม้ามหรือม้ามทำงานผิดปกติ ผู้ป่วยโรคเม็ดเลือดแดงรูปเคียว รวมถึงผู้ที่ใช้ยากดภูมิ แนะนำให้วัคซีนจำนวน 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 8 สัปดาห์ และฉีดกระตุ้นทุก 5 ปี หากยังอยู่ในภาวะเสี่ยง
- สำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงสัมผัสโรค เช่น เดินทางไปแสวงบุญ (ฮัจญ์หรืออุมเราะห์) ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย หรือทำงานในห้องปฏิบัติการที่เสี่ยงต่อเชื้อแบคทีเรียมีนิงโกค็อกคัส ซีโรกรุ๊ป A, C, W และ Y แนะนำให้รับวัคซีน 1 เข็ม และฉีดกระตุ้นทุก 5 ปี หากยังมีความเสี่ยง
- สำหรับนักเรียนที่ไปเรียนต่อต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย โดยเฉพาะกรณีพักอยู่ในหอพัก แนะนำฉีดเข็มแรกตอนอายุ 11-12 ปี และฉีดกระตุ้นอีก 1 เข็ม เมื่ออายุ 16 ปี แต่ถ้าได้รับเข็มแรกหลังอายุ 16 ปี ไม่ต้องฉีดกระตุ้น (เฉพาะกรณีที่มีข้อกำหนดของประเทศปลายทางหรือสถานศึกษา)
- สำหรับผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมที่มีคนจำนวนมาก เช่น งานกีฬานานาชาติ แนะนำให้ฉีด 1 เข็ม

อาการข้างเคียง

ปวด บวมบริเวณที่ฉีด
บางรายอาจมีไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

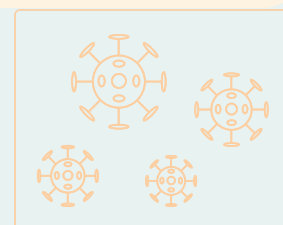
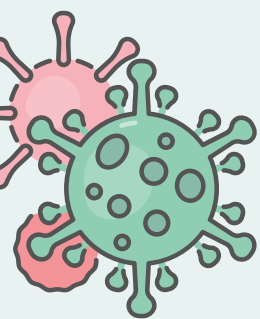
หญิงตั้งครรภ์

วัคซีนโควิด 19

ปัจจุบันประเทศไทยมีวัคซีนโควิดเพียงชนิดเดียว คือ วัคซีนชนิด mRNA โดยวัคซีนจะช่วยลดโอกาสติดเชื้อ ลดความรุนแรงของโรค ลดความเสี่ยงในการเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล และลดอัตราการเสียชีวิต

คำแนะนำการรับวัคซีนโควิด 19

- แนะนำให้รับวัคซีนเข็มกระตุ้น 1 เข็ม ในกลุ่มเสี่ยงป่วยรุนแรงและเสียชีวิต ดังต่อไปนี้
 - **ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป**
 - **ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีโรคเรื้อรัง** ได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคไตเรื้อรัง โรคหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน โรคปอดเรื้อรังและโรคหืด โรคธาลัสซีเมีย ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่มีระดับซีดีสี่น้อยกว่า 400 เซลล์/ลบ.มม.) ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ โรคอ้วน และโรคตับเรื้อรัง)
 - **ผู้ที่มีอายุ 6 เดือน - 18 ปีที่มีโรคเรื้อรัง** ได้แก่ ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องระดับปานกลางถึงรุนแรงและมีโรคประจำตัวเรื้อรังอื่น เช่น ผู้พิการทางสมอง โรคพันธุกรรมเมแทบอลิก โรคปอดเรื้อรัง
 - **หญิงตั้งครรภ์** อายุครรภ์ที่เหมาะสม 12 - 20 สัปดาห์
- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องปานกลางถึงรุนแรง แนะนำให้วัคซีนรุ่นล่าสุดเพิ่มอีก 1 โดส โดยให้ห่างจากโดสหลังสุดอย่างน้อย 8 สัปดาห์
- คำแนะนำการให้วัคซีนนี้ ไม่คำนึงถึงว่าเคยได้รับวัคซีนโควิด 19 มาแล้วหรือไม่ และจำนวนเท่าใด
- ผู้ที่มีอายุ 18-59 ปี ที่ต้องการป้องกันโควิด 19 สามารถรับวัคซีนได้ แม้ไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโควิด 19 ที่รุนแรง
- สำหรับผู้ที่เป็นโควิด 19 แล้ว ถ้าต้องการรับวัคซีนโควิด 19 แนะนำให้รับวัคซีนหลังจากวันที่เริ่มมีอาการอย่างน้อย 3 เดือน หรือในกรณีที่ไม่มีอาการ ให้นับจากวันที่มีผลตรวจเป็นบวก

วัคซีนงูสวัด

โรคงูสวัด เกิดจากการติดเชื้อไวรัสวาริเซลลา เป็นเชื้อตัวเดียวกับที่ทำให้เกิดโรคสุกใส เมื่อผู้ป่วยหายจากโรคสุกใสแล้วเชื้อจะไปหลบซ่อนอยู่ในปมประสาทของร่างกาย หากเวลาที่ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่ำกว่าปกติ เช่น ผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือผู้ที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ได้รับบาดเจ็บที่ผิวหนัง เชื้อที่แฝงตัวอยู่ก็จะแบ่งตัวเพิ่มจำนวนทำให้เส้นประสาทอักเสบ เกิดการปวดตามแนวเส้นประสาทและปล่อยเชื้อไวรัสออกมาที่ผิวหนัง ทำให้เกิดผื่นตามแนวเส้นประสาทได้ ภาวะแทรกซ้อนรุนแรงอาจพบ

สมองอักเสบ และปอดอักเสบ

วัคซีนงูสวัด มี 2 ชนิด ได้แก่ วัคซีนชนิดเชื้อเป็นและวัคซีนชนิดเชื้อตาย (รีคอมบิแนนท์)

คำแนะนำการรับวัคซีนงูสวัด

- วัคซีนชนิดเชื้อตาย มีประสิทธิภาพในการป้องกันงูสวัดในผู้ที่อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 91 - 97 แนะนำให้ผู้ที่อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปพิจารณาฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 2-6 เดือน สำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง และมีความเสี่ยงต่อการเป็นงูสวัด แนะนำให้ 2 เข็ม ห่างกัน 1-2 เดือน
- วัคซีนชนิดเชื้อเป็น มีประสิทธิภาพในการป้องกันงูสวัดร้อยละ 38-64 พิจารณาให้ 1 เข็ม ในผู้ที่อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
- ผู้ที่เคยได้รับวัคซีนชนิดเชื้อเป็นมาก่อน สามารถพิจารณารับวัคซีนชนิดเชื้อตายได้ โดยเว้นห่างจากวัคซีนเชื้อเป็นอย่างน้อย 2 เดือน แล้วให้รับวัคซีนชนิดเชื้อตาย 2 เข็ม

อาการข้างเคียง

ปวด แดงบริเวณที่ฉีด บางรายอาจมีไข้ ปวดศีรษะ

ข้อควรระวัง

- ไม่ควรรับวัคซีนงูสวัด เพื่อป้องกันโรคสุกใส
- ผู้ที่เป็นโรคงูสวัดมาก่อน สามารถรับวัคซีนได้ โดยเว้นระยะห่างจากหายดีแล้วอย่างน้อย 3 - 6 เดือน

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน !

- ห้ามให้วัคซีนเชื้อเป็น ในผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง ผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัส
- หลีกเลี่ยงการให้วัคซีนชนิดเชื้อเป็นและวัคซีนชนิดเชื้อตายในหญิงตั้งครรภ์

วัคซีน อาร์เอสวี ในผู้ใหญ่

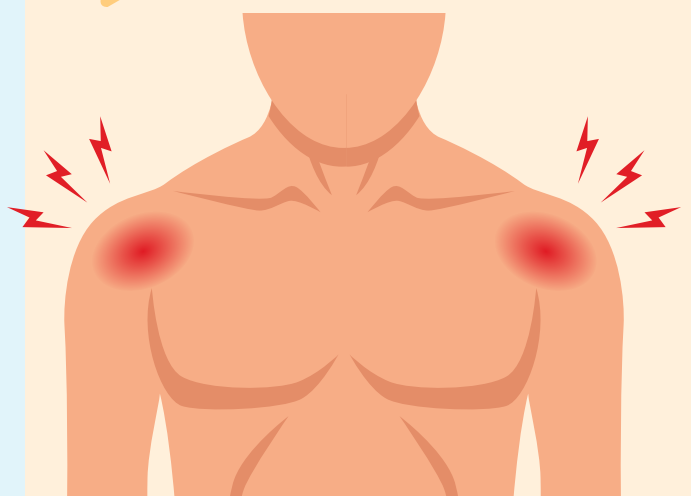
ไวรัสอาร์เอสวี เป็นสาเหตุสำคัญของโรคติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนล่างรุนแรง เช่น หลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ ที่พบได้บ่อยในการกและเด็กเล็ก รวมถึงผู้สูงอายุ ไวรัสดังกล่าวพบการระบาดมากในช่วงฤดูฝนและฤดูหนาว ซึ่งป้องกันได้โดยให้วัคซีนในกลุ่มเสี่ยงและมารดาขณะตั้งครรภ์ หรือให้ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปในเด็กเล็ก

วัคซีนอาร์เอสวีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในประเทศไทยเป็นวัคซีนชนิดโปรตีน มี 2 ชนิดวัคซีน ได้แก่ ชนิดแอดจูแวนท์และชนิด 2 สายพันธุ์

คำแนะนำการรับวัคซีน

- แนะนำให้วัคซีนชนิดใดก็ได้ 1 ครั้ง ในผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 75 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ถึง 74 ปี ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้ออาร์เอสวี ที่รุนแรง เช่น โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจเรื้อรัง ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องปานกลางถึงรุนแรง โรคเบาหวานที่มีการทำลายของอวัยวะอื่น โรคอ้วน โรคตับ โรคไตเรื้อรัง
- สำหรับหญิงตั้งครรภ์ แนะนำให้ฉีดวัคซีนอาร์เอสวี เฉพาะชนิด 2 สายพันธุ์ จำนวน 1 เข็ม ที่อายุครรภ์ช่วง 24 - 36 สัปดาห์

อาการข้างเคียง

ปวดบริเวณที่ฉีด
ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

ไม่แนะนำวัคซีนอาร์เอสวีชนิดแอดจูแวนท์ สำหรับหญิงตั้งครรภ์หรืออยู่ระหว่างให้นมบุตร

คำแนะนำเพิ่มเติม

สามารถฉีดวัคซีนได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดการระบาด

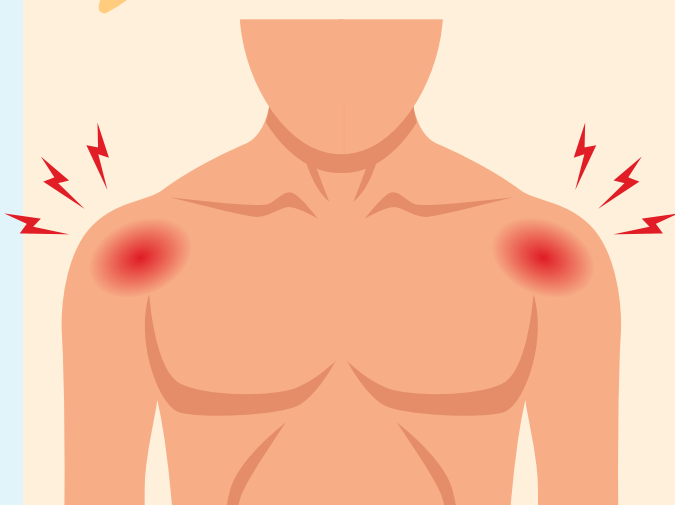
ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูป สำหรับอาร์เอสวี ในการก

ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสอาร์เอสวี
ปัจจุบันที่มีใช้ในประเทศไทย คือ Nirsevimab

คำแนะนำการฉีดภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปสำหรับอาร์เอสวี

- แนะนำให้ฉีดในช่วงฤดูกาลที่มีการระบาดของไวรัสอาร์เอสวี (ประมาณเดือนมิถุนายน–พฤศจิกายน) ดังนี้
 - **ฤดูกาลแรก** : แนะนำให้เด็กอายุน้อยกว่า 8 เดือนทั้งกลุ่มเสี่ยงและเด็กสุขภาพดี หากเด็กแข็งแรงดี อายุ 8 – 12 เดือน อาจพิจารณาฉีดได้ในช่วงฤดูกาลระบาด
 - **ฤดูกาลที่สอง** : แนะนำให้ฉีดเฉพาะเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อรุนแรงที่อายุ 8 เดือน– 2 ปี ฉีด 1 เข็ม
- เด็กกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ โรคปอดเรื้อรังจากภาวะคลอดก่อนกำหนดที่ยังคงได้รับการรักษาอยู่ เด็กที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องอย่างรุนแรง เด็กที่เป็นโรคซิสติกไฟโบรซิสรุนแรง และเด็กที่เป็นโรคหัวใจแต่กำเนิดที่มีความเสี่ยงอาการรุนแรงหากติดเชื้ออาร์เอสวี ควรปรึกษาแพทย์เพื่อขอคำแนะนำก่อนรับภูมิคุ้มกันสำเร็จรูป Nirsevimab

อาการข้างเคียง

อาจมีอาการปวด
บวม แดงบริเวณที่ฉีด
มีผื่น หรือมีไข้

มีผื่น

มีไข้

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับ ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูป

ทารกที่มารดาได้รับวัคซีนอาร์เอสวี มากกว่า
14 วันก่อนคลอด และการที่ติดเชื้อไวรัส
อาร์เอสวีในฤดูกาลนั้นแล้ว

วัคซีน ไขเหลือง

- **โรคไขเหลือง** เป็นโรคที่พบได้ในประเทศแถบทวีปแอฟริกา อเมริกากลาง และอเมริกาใต้ โรคนี้มีุงเป็นพาหะนำโรค ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่มักไม่มีอาการ แต่หากผู้ป่วยบางรายอาจมีอาการมาก เช่น ตับอักเสบรุนแรง หรือมีอาการทางระบบประสาททำให้เสียชีวิตได้
- **วัคซีนไขเหลือง** เป็นวัคซีนเชื้อเป็น ให้สำหรับผู้ที่จะต้องเดินทางไปในพื้นที่แหล่งระบาดของโรค วัคซีนไขเหลืองมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคสูงมากและภูมิคุ้มกันอยู่ยาวนาน

คำแนะนำ

- องค์การอนามัยโลกแนะนำให้รับเพียง 1 เข็ม ก็มีภูมิคุ้มกันตลอดชีวิต
- ฉีดได้ในผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป

ข้อควรระวัง

- ผู้ที่เดินทางเข้าไปหรือผ่านพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไขเหลืองข้างต้น โดยต้องได้รับวัคซีนก่อนเดินทางอย่างน้อย 10 วัน ในโรงพยาบาลที่กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขรับรอง
- เด็กอายุ 6 – 9 เดือน หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่อายุมากกว่า 60 ปี ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่มีอาการ และจำนวนซีดีสี่ 200-499 เซลล์/ลบ.มม. ควรปรึกษาแพทย์ก่อนรับวัคซีน
- ก่อนที่จะรับวัคซีน ควรพิจารณาประเด็น ดังนี้
 - ประเทศที่จะเดินทางไป
 - ข้อกำหนดของประเทศ
 - สายการบิน
 - ภาวะสุขภาพ
 - โรคประจำตัว
 - ข้อห้ามและข้อควรระวังของวัคซีน
 - ความเสี่ยงของการนำโรคไขเหลืองเข้ามาในประเทศ

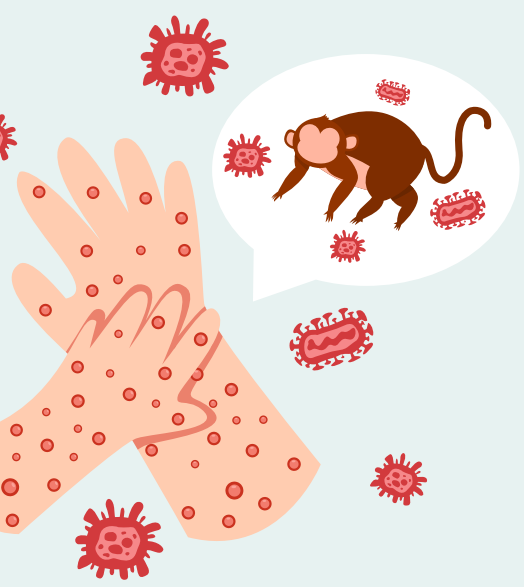
อาการข้างเคียง

ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด ไข้ ปวดศีรษะ
ปวดกล้ามเนื้อ อ่อนเพลีย

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

เด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน ผู้ป่วยที่มีโรคเกี่ยวกับ
ต่อมไร้ท่อ ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง
และผู้ที่แพ้ประวัติแพ้วัคซีนชนิดนี้หรือส่วนประกอบของ
วัคซีน เช่น ไข่ อย่างรุนแรง

วัคซีน ฝีดาษวานร

โรคฝีดาษวานร เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัส MONKEYPOX สามารถติดต่อโดยการสัมผัสแบบชิดผ่านการสัมผัสสารคัดหลั่งตุ่มหนองหรือบาดแผลของผู้ติดเชื้อ ติดต่อกับทางละอองขนาดใหญ่ ทางเดินหายใจ จากการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย หรือติดต่อช่องทางอื่น เช่น สัมผัสของใช้ของผู้ติดเชื้อ สัมผัสสารคัดหลั่ง ตุ่มหนองหรือบาดแผลของสัตว์ที่ติดเชื้อ ซึ่งหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อสามารถถ่ายทอดเชื้อต่อไปยังทารกในครรภ์ได้

วัคซีนฝีดาษวานร ที่มีในประเทศไทยมีชื่อทางการค้า JYNNEOS® เป็นวัคซีนชนิดเชื้อเป็นชนิดไม่แบ่งตัว ใช้สำหรับฉีดป้องกันโรคฝีดาษและโรคฝีดาษวานรในกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคฝีดาษวานรร้อยละ 35 – 75 หลังได้รับวัคซีน 1 โดส และร้อยละ 66 – 85 หลังได้รับวัคซีน 2 โดส

คำแนะนำการรับวัคซีนฝีดาษวานร

การพิจารณารับวัคซีนมี 2 กรณี ได้แก่

- **การรับวัคซีนก่อนการสัมผัสโรค** ในบุคลากรทางการแพทย์และกลุ่มเสี่ยงสูง สามารถพิจารณารับวัคซีนได้ทั้งการฉีดเข้าใต้ผิวหนัง หรือการฉีดเข้าในผิวหนัง โดยฉีดจำนวน 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 4 สัปดาห์ ซึ่งจากการศึกษาการทางภูมิคุ้มกันของการฉีดทั้ง 2 วิธี พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน
- **การรับวัคซีนหลังสัมผัสโรค** ในกลุ่มที่สัมผัสหรือมีเพศสัมพันธ์กับผู้ป่วยฝีดาษวานร แนะนำให้ฉีดเข็มแรกเป็นแบบฉีดเข้าใต้ผิวหนัง
 - กรณีที่ได้รับวัคซีน 1 เข็ม แล้วสัมผัสโรคก่อนได้รับวัคซีนเข็มที่ 2 ให้มารับวัคซีนเข็มที่ 2 ตามกำหนดเดิม
 - กรณีได้รับวัคซีนครบ 2 เข็มและมีประวัติสัมผัสโรค ไม่จำเป็นต้องรับวัคซีนซ้ำ
 - สำหรับผู้ที่เคยเป็นฝีดาษวานรแล้ว ไม่จำเป็นต้องได้รับวัคซีน

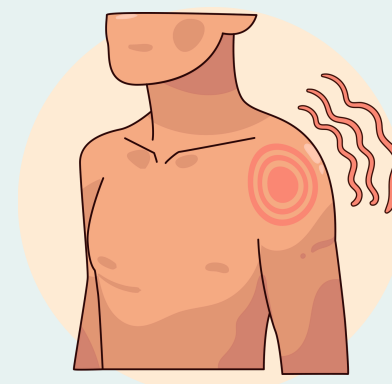

ข้อควรระวัง

ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำรวมถึงผู้ป่วยเอชไอวีที่มีซีดีสี่ตั้งแต่ 200 เซลล์/ลบ.มม. ผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะหรือที่อยู่ระหว่างรับประทานยากดภูมิคุ้มกัน สามารถพิจารณารับวัคซีนด้วยวิธีฉีดเข้าชั้นใต้ผิวหนังได้ ระยะห่างอย่างน้อย 4 สัปดาห์ ทั้งนี้ การให้วัคซีนในกลุ่มดังกล่าวอาจกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้น้อยกว่าคนทั่วไป ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแพทย์

อาการข้างเคียง

ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด

กรณีที่ไม่แนะนำให้รับวัคซีน

ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี

เอกสารอ้างอิง

- 1.กรมควบคุมโรค. (2568). แนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคฝีดาษวานร (Mpox): Jynneos lot ที่ได้รับบริจาค ปี 2568. กระทรวงสาธารณสุข.
- 2.กรมควบคุมโรค. (2568). สรุปคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคไข้เลือดออก ปี พ.ศ. 2568. กระทรวงสาธารณสุข. <https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1729420250806134111.pdf>
- 3.กองโรคติดต่อทั่วไป. (2567, 12 มีนาคม). แนวทางการให้คำแนะนำการใช้วัคซีนโควิด 19 ของประเทศไทย [เอกสารนำเสนอ]. การประชุมคณะกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ครั้งที่ 2/2567, กรมควบคุมโรค.
- 4.สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย. (2568). ตารางการให้วัคซีนในเด็กไทย แนะนำโดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย 2568. <https://www.pidst.net/A1517.html>
- 5.สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย. (2568). คำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ Recommended Adult and Elderly Immunization Schedule สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2568. https://idthai.org/Contents/Views/?d=%2117%219%21%211046&fbclid=IwY2xjawNHlx1leHRuA2FlbQlzMABicmlkETFDY2R5Qjk3RUdTelljOUhKAR4bVPphvBrF6nh8NJXYIOb-NE6pMNI0h34HIG2Ril_970oX4f0eyqaZ1UlieQ_aem_mLesVh3h7pdupqgATtJfpg

คำสั่งกรมควบคุมโรค
ที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับประชาชน

ด้วยกรมควบคุมโรค ได้จัดทำคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับประชาชน จัดทำขึ้นภายใต้แนวคิด “การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันตลอดช่วงชีวิต” (Life-course Vaccination) โดยครอบคลุมทั้งวัคซีนที่อยู่ในแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแห่งชาติ และวัคซีนทางเลือกอื่น ๆ ที่มีให้บริการในประเทศไทย เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้สำหรับประชาชนที่สนใจให้สามารถเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของวัคซีน และเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับการได้รับวัคซีนแต่ละชนิดที่มีให้บริการในประเทศ อันจะช่วยส่งเสริมการตัดสินใจในการเข้ารับวัคซีนอย่างมีข้อมูล และสอดคล้องกับคำแนะนำของบุคลากรทางการแพทย์

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและบุคลากรทางการแพทย์ มีความรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมควบคุมโรค จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับประชาชน โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	อธิบดีกรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๒	รองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่ได้รับมอบหมาย	ที่ปรึกษา
๑.๓	ศาสตราจารย์สมศักดิ์ โล่เลขา
ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารเวชศาสตร์และโรคติดเชื้อในเด็ก	ที่ปรึกษา
๑.๔	นางสาวจุไร วงศ์สวัสดิ์
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๕	ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป	ประธานคณะกรรมการ
๑.๖	ศาสตราจารย์ศศิโสภิณ เกียรติบูรณกุล
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	คณะกรรมการ
๑.๗	รองศาสตราจารย์ พลตรีหญิงอุษิวิไล สามโกเศศ
ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๑.๘	รองศาสตราจารย์ภิรุณ มุตสิกพันธุ์
นายกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๑.๙	รองศาสตราจารย์วันทิพย์ยา พงษ์สามารถ
ผู้แทนสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๑.๑๐	หัวหน้ากลุ่มโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
และเลขานุการ

๑.๑๑ นางสาวณัฐพร...

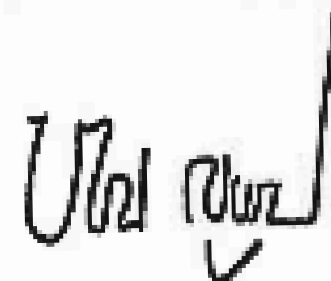

๑.๑๑ นางสาวณัฐพร ปารมี
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๒ นางสาวอนิสตา มาลี
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓ นางสาวกัญชลิตา ทาสี
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

- ๒.๑ ทบทวน รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการเพื่อการจัดทำคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับประชาชน
 - ๒.๒ จัดทำคำแนะนำการให้วัคซีนป้องกันโรคสำหรับประชาชน
 - ๒.๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

